

Akademia Muzyczna
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Akademia Muzyczna
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 2024

Nazwa ocenianego kierunku studiów: *Dyrygentura*

1. Poziomy studiów: **Studia I i II stopnia**
2. Forma studiów: **Stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}:
Sztuki muzyczne

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

**EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU STUDIÓW
DYRYGENTURA
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA - PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI**

Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK:

P - poziom PRK

U - charakterystyka uniwersalna

W – wiedza

U – umiejętności

K – kompetencje społeczne

Charakterystyki II stopnia:

P – poziom PRK

W – wiedza (G – głębia, K – kontrast)

U – umiejętności (W – wykorzystanie wiedzy,
K – komunikowanie się, O – organizacja pracy, U – uczenie się)

K – kompetencje społeczne (K – oceny,
O – odpowiedzialność, R – rola zawodowa)

Symbol (kierunkowy)	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk poziomów PRK	Odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
Wiedza: absolwent zna i rozumie			
W zakresie znajomości repertuaru i materiału muzycznego			
K_W01	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów przeznaczonych na orkiestry kameralne, symfoniczne i małe zespoły operowe	P6U_W	P6S_WG
K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze studiowaną specjalnością	P6U_W	P6S_WG
K_W03	posiada znajomość struktury dzieła muzycznego i modeli formalnych utworów	P6U_W	P6S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu sztuki muzycznej			
K_W04	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji dotyczących studiowanej specjalności (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	P6U_W	P6S_WG
K_W05	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym dyrygentury i jej kontekstu kulturowego, zarówno w aspekcie historycznym, jak i współczesnym	P6U_W	P6S_WG
K_W06	posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w literaturze związanej z tymi zagadnieniami (dotyczy to także Internetu i e-learningu)	P6U_W	P6S_WG

K_W07	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych, szczególnie w zakresie dyrygentury symfoniczno - operowej	P6U_W	P6S_WG
K_W08	posiada wiedzę dotyczącą współczesnej kultury muzycznej	P6U_W	P6S_WG
K_W09	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz z technikami multimedialnymi	P6U_W	P6S_WG
K_W10	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy instrumentów i ich strojenia oraz zasad prawidłowej emisji głosu	P6U_W	P6S_WG
K_W11	posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu dyrygenta ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim	P6U_W	P6S_WG
K_W12	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	P6U_W	P6S_WG
K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru symfoniczno-operowego	P6U_W	P6S_WG
K_W14	dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych, pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	P6U_W	P6S_WG
W zakresie improwizacji			
K_W15	posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw improwizacji i aranżacji	P6U_W	P6S_WG
W zakresie wiedzy pedagogicznej			
K_W16	posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w zakresie prowadzenia mniejszych zespołów orkiestrowych i chóralnych na podstawowym poziomie edukacji muzycznej	P6U_W	P6S_WG
W zakresie nauk ogólnohumanistycznych i kultury fizycznej			
K_W17	posiada wiedzę definiującą i wyjaśniającą fundamentalne zasady i koncepcje filozofii, historii kultury i kultury fizycznej	P6U_W	P6S_WG
Umiejętności: absolwent potrafi			

W zakresie ekspresji artystycznej			
K_U01	dysponuje umiejętnościami potrzebnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych	P6U_U	P6S_UW
K_U02	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej dyrygenta	P6U_U	P6S_UW
W zakresie umiejętności realizacji prac artystycznych			
K_U03	posiada umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru w zakresie dyrygentury	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
K_U04	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów	P6U_U	P6S_UW
K_U05	posiada umiejętność odczytywania zapisu muzyki XX i XXI wieku	P6U_U	P6S_UW
W zakresie umiejętności interpretacji			
K_U06	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej, środków techniki dyrygenckiej, a niesionym przez niego komunikatem	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
W zakresie pracy w zespole			
K_U07	jest przygotowany do współpracy jako dyrygent z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym	P6U_U	P6S_UW
K_U08	posiada umiejętność współpracy z solistą (solistami), dyrygując różnymi formacjami zespołowymi	P6U_U	P6S_UW
W zakresie ćwiczenia i pracy podczas prób			
K_U09	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla zespołu instrumentalnego i wokalnego (intonacji, proporcja itp.), a także dla warsztatu dyrygenckiego (precyzja itp.)	P6U_U	P6S_UW

K_U10	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrorytmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów	P6U_U	P6S_UW P6S_UO P6S_UU
K_U11	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego jako dyrygent i metodyk prowadzonych zespołów	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
K_U12	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy dyrygenta, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
W zakresie umiejętności czytania nut			
K_U13	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy	P6U_U	P6S_UW
W zakresie umiejętności słuchowych, twórczych i odtwórczych			
K_U14	posiada biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim	P6U_U	P6S_UW
W zakresie umiejętności werbalnych			
K_U15	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
K_U16	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, właściwych dla studiowania kierunku, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UW P6S_UO P6S_UU
W zakresie publicznych prezentacji			
K_U17	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami, które z nich wynikają	P6U_U	P6S_UW

K_U18	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (np. reagowanie na różnorodne warunki akustyczne sal, zapotrzebowanie repertuarowe odbiorców, wynikające z ich zdolności percepcyjnych oraz edukacji muzycznej)	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
W zakresie umiejętności improwizacji			
K_U19	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	P6U_U	P6S_UW
W zakresie pedagogiki			
K_U20	wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych w zakresie metodyki prowadzenia zespołów chóralskich i instrumentalnych	P6U_U	P6S_UW P6S_UO P6S_UU
W aspekcie nauk ogólnohumanistycznych			
K_U21	posiada umiejętność formowania i analizy problemów badawczych w oparciu o zdobytą wiedzę	P6U_U	P6S_UW
W zakresie kultury fizycznej			
K_U22	posiada praktyczne umiejętności wdrażania nabytej wiedzy związanej z kulturą fizyczną	P6U_U	P6S_UW
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do			
W aspekcie niezależności			
K_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P6U_K	P6S_KR
K_K02	umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	P6U_K	P6S_KR
K_K03	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikające z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	P6U_K	P6S_KK
K_K04	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów	P6U_K	P6S_KK P6K_KO
W aspekcie uwarunkowań psychologicznych			

K_K05	posiada umiejętność adoptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej	P6U_K	P6S_KK
K_K06	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielного myślenia w celu rozwiązywania problemów	P6U_K	P6S_KK
K_K07	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania	P6U_K	P6S_KK
W aspekcie krytycyzmu			
K_K08	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
K_K09	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
W aspekcie komunikacji społecznej			
K_K10	umiejętnie komunikuje się w obrębie własnego środowiska muzycznego i społeczności (twórcy, wykonawcy, odbiorcy)	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
K_K11	posiada umiejętność współpracy i integracji podczas realizacji zespołowych zadań projektowanych oraz przy pracach organizacyjnych i artystycznych związanych z różnymi przedsięwzięciami kulturalnymi	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
K_K12	w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również działań artystycznych	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
K_K13	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
K_K14	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
W aspekcie prawa autorskiego			
K_K15	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	P6U_K	P6S_KO P6S_KR

**EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU STUDIÓW
DYRYGENTURA
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA - PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI**

Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK:

P - poziom PRK

U - charakterystyka uniwersalna

W – wiedza

U – umiejętności

K – kompetencje społeczne

Charakterystyki II stopnia:

P – poziom PRK

W – wiedza (G – głębia, K – kontrast)

U – umiejętności (W – wykorzystanie wiedzy,
K – komunikowanie się, O - organizacja pracy, U – uczenie się)

K – kompetencje społeczne (K - oceny,
O - odpowiedzialność, R – rola zawodowa)

Symbol (kierunkowy)	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk poziomów PRK	Odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
Wiedza: absolwent zna i rozumie			
W zakresie znajomości repertuaru i materiału muzycznego			
K_W01	posiada gruntowną znajomość repertuaru związanego ze studiowaną specjalnością i związaną z nią tradycją wykonawczą oraz związaną z nią piśmiennictwa	P7U_W	P7S_WG
K_W02	posiada gruntowną znajomość literatury muzycznej	P7U_W	
K_W03	potrafi zastosować wiedzę dotyczącą elementów struktury dzieła muzycznego i ich wzajemnych relacji do wyrażania własnych koncepcji artystycznych	P7U_W	
K_W04	posiada wiedzę dotyczącą warsztatu badań teoretyczno-naukowych (dostęp do źródeł informacji, sposoby analizowania i syntezy danych, prawidłowego ich interpretowania)	P7U_W	
W zakresie rozumienia kontekstu sztuki muzycznej			
K_W06	posiada poszerzoną wiedzę na temat kontekstu historycznego muzyki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia	P7U_W	P7S_WG
K_W07	posiada wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne, itp.) oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
K_W08	na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych umie konstruować programy koncertowe, które są spójne i właściwe z punktu widzenia dyrygenta	P7U_W	P7S_WG

K_W09	posiada głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy	P7U_W	
K_W10	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy instrumentów i specyfiki ich brzmienia	P6U_W	
W zakresie umiejętności improwizacyjnych			
K_W11	poprzez indywidualną pracę poszerza wiedzę dotyczącą improwizacji i nowych technik wykonawczych oraz kompozytorskich	P7U_W	P7S_WG
W zakresie pedagogiki			
K_W12	wykazuje się głębokim zrozumieniem i opanowaniem teorii pedagogiki, dającym kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej	P7U_W	P7S_WG
W zakresie nauk ogólnohumanistycznych			
K_W13	posiada wiedzę definiującą i wyjaśniającą zasady i koncepcje estetyki	P7U_W	P7S_WG
Umiejętności: absolwent potrafi			
W zakresie ekspresji artystycznej			
K_U01	posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wdrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	
K_U02	samodzielnie interpretuje utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu, zgodnie z wymaganiami stylistycznymi	P7U_U	P7S_UW
K_U03	podczas realizacji własnych koncepcji artystycznych wykazuje się umiejętnością świadomego zastosowania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych	P7U_U	
W zakresie repertuaru i jego interpretacji			
K_U04	potrafi wykazywać się umiejętnością budowania i pogłębiania obszernego repertuaru w zakresie dyrygentury, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
K_U05	na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i związanymi z nimi tradycjach wykonawczych, wykazuje się umiejętnością konstruowania i wykonywania spójnych i właściwych z punktu widzenia sztuki wykonawczej programów	P7U_U	P7S_UW P7S_UU P7S_UO
W zakresie pracy w zespole			
K_U06	jest zdolny do funkcjonowania w różnych zespołach wykonawczych jako dyrygent i posiada umiejętność współdziałania z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, również multidyscyplinarnym	P7U_U	P7S_UW

K_U07	posiada umiejętność kreowania i realizowania projektów artystycznych (często w powiązaniu z innymi dyscyplinami) oraz posiada zdolność do podjęcia roli dyrygenta w zespołach różnego typu	P7U_U	P7S_UW
W zakresie ćwiczenia i pracy podczas prób			
K_U08	kontynuując i rozwijając umiejętności zdobyte na studiach pierwszego stopnia, poprzez indywidualną pracę utrzymuje i poszerza swoje zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
K_U09	posiada umiejętność szybkiego odczytywania i opanowania pamięciowego utworów, ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci muzycznej	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
K_U10	posiada umiejętność dogłębnego rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego, itp. opracowywanych utworów	P7U_U	
W zakresie umiejętności werbalnych			
K_U11	posiada umiejętność tworzenia rozbudowanych prac pisemnych oraz prezentacji słownych (także o charakterze multimedialnym) na tematy dotyczące zarówno własnej interpretacji, jak i szerokiej problematyki z obszaru sztuki, wykazując zdolność formułowania własnych sądów i wyciągania trafnych wniosków	P7U_U	P7S_UW
K_U12	posiada umiejętności językowe w zakresie dziedzin sztuki zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ESOKJ	P7U_U	
W zakresie publicznych prezentacji			
K_U13	W sposób odpowiedzialny podchodzi do występów publicznych i wykazuje się umiejętnościami nawiązania kontaktu z publicznością poprzez wierne, płynne i przekonujące oddanie idei dzieła muzycznego	P7U_U	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
W zakresie umiejętności improwizacji			
K_U14	posiada umiejętność swobodnego kształtowania muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
K_U15	posiada umiejętność improwizowania w oparciu o znajomość technik wykonawczych i kompozytorskich	P7U_U	P7S_UW
K_U16	posiada umiejętność transponowania przebiegów harmonicznomelodycznych	P7U_U	
W zakresie pedagogiki			
K_U17	posiada umiejętność praktycznego zastosowania pogłębionej wiedzy dotyczącej szerokiego zakresu pedagogiki, dającą kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
W aspekcie nauk ogólnohumanistycznych			

K_U18	posiada umiejętność formowania i analizy problemów badawczych w oparciu o zdobytą wiedzę ogólnohumanistyczną	P7U_U	P7S_UW
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do			
W aspekcie niezależności			
K_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi inspirować i organizować proces uczenia się w inny sposób	P7U_K	P7S_KR
K_K02	jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie studiowanej specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych	P7U_K	P7S_KR
K_K03	inicjuje działania artystyczne w zakresie szeroko pojętej kultury (podejmowanie projektów o charakterze interdyscyplinarnym lub też wymagających współpracy z przedstawicielami innych dziedzin nauki i sztuki)	P7U_K	P7S_KK P7S_KR
K_K04	W sposób świadomy i odpowiedzialny przewodniczy różnorodnym działaniom zespołowym	P7U_K	P7S_KK P7K_KO
W aspekcie uwarunkowań psychologicznych			
K_K05	świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_K	P7S_KK
K_K06	prowadzi negocjacje i koordynuje właściwą organizację przedsięwzięcia	P7U_K	P7S_KK
W aspekcie krytycyzmu			
K_K07	posiada umiejętność krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
W aspekcie komunikacji społecznej			
K_K08	wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, wykazując się umiejętnością funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i dostosowywania się do współczesnego rynku pracy	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
K_K09	prezentuje skomplikowane i specjalistyczne zadania i projekty w przystępnej formie, w sposób zrozumiały dla osób nie mających doświadczenia w pracy nad projektami artystycznymi	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
W aspekcie ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego			
K_K10	rozumie konieczność zarządzania zasadami własności intelektualnej przy znajomości zasad z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Piotr Salaber	prof. dr hab., Dziekan Wydziału – przewodniczący zespołu
Jarosław Ciechacki	dr, Prodzikan Wydziału,
Piotr Sułkowski	prof. dr hab., Kierownik Katedry Dyrygentury
Szymon Stec	dr
Agata Piętka	Specjalistka Biura Obsługi Studentów
Violetta Andrzejewska	Kierownik Działu Gospodarczego
Elżbieta Abramek	Dyrektor Biblioteki Głównej
Ilona Eismondt	Kierownik Fonoteki
Tatiana Karaszewska	Kierownik Domu Studenta
Emilia Świeżek-Sowińska	Specjalistka ds. dydaktyki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	13
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	23
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	30
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	37
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	48
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	53
Część III. Załączniki	55

Prezentacja uczelni

Akademia Muzyczna imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy jest jedyną tego typu uczelnią w regionie kujawsko-pomorskim. Uczelnia prowadzi bogatą działalność artystyczną, badania naukowe oraz kształcenie studentów i doktorantów, wyposażając ich we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje. Akademia stanowi integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w zakresie prowadzonych badań naukowych, twórczości artystycznej i prac rozwojowych. Strategia Wydziału Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej ściśle nawiązuje do misji, wizji i założeń strategicznych uczelni (zał. 1.1a), zarówno w zakresie kształcenia jak i działań naukowych i artystycznych.

Najmłodsza z uczelni muzycznych w Polsce - Akademia Muzyczna imienia Feliksa Nowowiejskiego - swą obecną nazwę uzyskała 1 grudnia 1981 roku. Początkowo - Filia Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Łodzi (od 1974 roku), do 1979 Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Bydgoszczy.

Istniejący praktycznie od początku funkcjonowania uczelni Wydział Wychowania Muzycznego (od 1975), obecny **Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej** od 1 października 2009 roku prowadzi kierunek *Dyrygentura*, na poziomie studiów **I stopnia**, a od 1 października 2012 roku również **II stopnia** w specjalności *Dyrygentura symfoniczno-operowa*. Specjalność *Dyrygentura orkiestr dętych* na poziomie studiów **I stopnia** prowadzona jest od 1 października 2017 roku, natomiast na poziomie studiów **II stopnia** od 1 października 2020 roku.

Kierownikami, utworzonej w 2010 roku **Katedry Dyrygentury** byli: prof. dr hab. Zygmunt Rychert, prof. dr hab. Elżbieta Wiesztordt-Sulecińska (od 2012 do 2020), prof. dr hab. Piotr Sułkowski (od 2020 roku).

Utworzenie kierunku wynikało z rosnącego zapotrzebowania na wykwalifikowanych dyrygentów w różnej maści instytucjach kulturalnych w regionie i szerzej, w kraju, a także budowania podstaw silnej kadry artystycznej i naukowej Katedry Dyrygentury.

Część I.

Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni.

Aktualna koncepcja kształcenia na kierunku *Dyrygentura*, mieszczącego się w strukturze Wydziału Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej, jest ściśle powiązana z misją i celami nakreślonymi w dokumencie *Strategia Rozwoju Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy na lata 2019-2025* (zał. 1.1a), uchwalonego przez Senat Uczelni dn. 28 maja 2019 roku.

Głównym celem istnienia Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy jest kształcenie przyszłych twórców i artystów poprzez dostarczanie wiedzy i kształtowanie umiejętności na najwyższym poziomie oraz budowanie artystycznej wrażliwości. Równoległe do procesu nauczania, w Uczelni realizowany jest cel, który polega na propagowaniu i dążeniu do rozwoju sztuki i kultury muzycznej. Nadrzędną jednak zasadą konstrukcji działań jest kultywowanie akademickich tradycji i pielęgnacja wartości obowiązujących w świecie kultury i sztuki

Cele strategiczne Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy zostały wyrażone w czterech obszarach:

- jakości kształcenia i oferty edukacyjnej uczelni;
- badań naukowych i komercjalizacji;
- działalności kulturotwórczej Uczelni;
- organizacji i zarządzania Uczelnią.

W procesie kształcenia, na kierunku *Dyrygentura*, największą rolę przykłada się do:

- wszechstronnego kształcenia oraz rozwijania uzdolnień i talentów muzycznych,
- uczenia rzemiosła muzycznego w relacjach mistrz-uczeń,
- pokazywania dróg dochodzenia do piękna,
- stałego ukazywania teraźniejszości poprzez kontekst historyczny w myśl dewizy „nie ma teraźniejszości bez przeszłości”,
- wychowywania do twórczej działalności dla dobra narodowej kultury.

Koncepcja kształcenia na kierunku *Dyrygentura* jest oparta o krótkoterminową i długoterminową strategię rozwoju Wydziału Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej i jest realizowana w sposób systematyczny. Jej założenia koncentrują się na budowaniu interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej. Oferta ta jest ciągła, aczkolwiek ewoluuje i jest dostosowywana do aktualnych prądów artystyczno-estetycznych, a także oczekiwań i potrzeb społecznych oraz do sytuacji na polskim rynku pracy. Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej zainteresowany jest budowaniem wysokiej jakości kształcenia muzycznego w oparciu o misję Uczelni.

Proces dydaktyczny na kierunku *Dyrygentura* jest unowocześniany poprzez wdrażanie nowych technologii edukacyjnych i informatycznych przy wykorzystaniu: pomocy multimedialnych, oprogramowania do rejestrowania dźwięku, rozwoju infrastruktury sieci internetowej czy nowych instrumentów muzycznych. Sytuacja pandemiczna wymusiła na pracownikach i studentach szybką naukę obsługi programów dotyczących pracy zdalnej (*MS Teams, Zoom*), co umożliwiło ciągłość nauki i możliwość kontaktu oraz przekazywania treści. Jednocześnie rozwijana jest współpraca z innymi jednostkami badawczo-artystycznymi w kraju i poza granicami, z filharmoniami: Pomorską,

Warmińsko-Mazurską i Słupską, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Orkiestrą Wojskową w Bydgoszczy i Operą Nova w Bydgoszczy, Estońską Akademią Muzyczną i Teatralną w Tallinie, Estonia czy Akademią Muzyczną w Budapeszcie Liszt Ferenc Zenemuveszeti Egyetem, Węgry.

Jednym z najistotniejszych założeń kształcenia studentów jest – obok precyzyjnie skonstruowanego programu kształcenia – nasycenie procesu studiów znaczącą liczbą różnorodnych doświadczeń artystycznych (m.in. krajowymi i zagranicznymi projektami koncertowymi), nieustanne kreowanie możliwości bieżącego wykorzystywania i testowania w praktyce rozwijanych kompetencji (organizowane w Uczelni warsztaty i koncerty dla szerokiej publiczności, wszechstronna i intensywna współpraca z regionalnym środowiskiem muzycznym) oraz powiązanie realizowanego programu z badaniami naukowymi. Realizacja modelu kształcenia oparta jest na dalszym unowocześnianiu warunków nauczania i doskonaleniu programu studiów. Władze wydziału nieprzerwanie zabiegają o pozyskiwanie kompetentnej kadry naukowo-dydaktycznej, wspierają rozwój potencjału artystycznego, badawczego nauczycieli akademickich i studentów oraz zacieśniają współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Misję kształcenia katedry w ramach kierunku *Dyrygentura* realizujemy w następujących specjalnościach:

- **Dyrygentura symfoniczno-operowa³,**
- **Dyrygentura orkiestr dętych⁴.**

Oczekiwania i wymogi wobec kandydatów pragnących podjąć studia na kierunku *Dyrygentura* sformułowane są w dokumencie *Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia (...) w roku akademickim 2024/25* (zał. 1.1c) i są corocznie aktualizowane i dostosowywane np. do sytuacji pandemicznej, tak aby móc je przeprowadzić zdalnie. Najważniejszym aspektem w kontekście podjęcia nauki na kierunku dyrygentura jest weryfikacja, czy dany kandydat posiada predyspozycje i umiejętności w aspektach techniki manualnej, gry na instrumencie, słuchu muzycznego oraz wiedzy muzycznej, gwarantujących jego dalszy rozwój na poszczególnych poziomach studiów.

Zarówno prowadzone na kierunku *Dyrygentura* studia na poziomie licencjackim, jak i magisterskim, są dobrym przykładem na poszerzenie i wzbogacenie nowoczesnej oferty edukacyjnej. Jest to kierunek prestiżowy i niewątpliwie budujący pozytywny wizerunek Uczelni. Możliwość kontynuacji studiów magisterskich, po poziomie licencjackim, ułatwia nabycie niezbędnych, wysokich kompetencji. Daje absolwentom studiów I stopnia możliwość dalszego rozwoju, którą to większość z nich wybiera podejmując studia II stopnia właśnie na swej macierzystej uczelni.

Koncepcja kształcenia

Ocena instytucjonalna

W 2015 roku Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej został poddany ocenie instytucjonalnej i na podstawie Uchwały Nr 354/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uzyskał ocenę pozytywną, z zaznaczeniem, iż wszystkie kryteria oceny zyskały ocenę „w pełni” (zał. 1.2a).

Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, w ramach procesu ewaluacji nauki za lata 2017-2021, otrzymała kategorię naukową A w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Kształcenie na kierunku *Dyrygentura* ściśle wiąże się z obszarami działalności naukowej prowadzonej w Katedrze Dyrygentury.

³ Programy studiów I i II stopnia DSO w załączniku 1.1b.

⁴ Programy studiów I i II stopnia DOD w załączniku 1.1b.

Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej, w skład którego wchodzi kierunek *Dyrygentura*, stosuje spójny opis celów i efektów kształcenia oraz przejrzysty i wiarygodny system weryfikujący i potwierdzający ich osiągnięcie. System weryfikacji zakładanych efektów kształcenia zgodny jest z *Regulaminem studiów I i II stopnia obowiązującym w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy* i harmonogramem sesji egzaminacyjnych i poprawkowych i obowiązuje na wszystkich specjalizacjach i poziomach studiów. Efekty kształcenia, plany studiów oraz programy studiów są dostępne na stronach internetowych Uczelni⁵. Harmonogramy organizacji roku akademickiego przedstawiane są przed jego rozpoczęciem za pośrednictwem systemu USOS, strony internetowej uczelni oraz z wykorzystaniem platformy *MS Teams*.

Zakończenie każdego semestru łączy się z opracowaniem przez Dziekanów Wydziału, w porozumieniu z Kierownikiem Katedry, wstępnego terminarza egzaminów podczas sesji egzaminacyjnych. Szczegółowy harmonogram, zgodnie z sugestią Samorządu Studenckiego jest podawany do publicznej wiadomości co najmniej na dwa tygodnie przed sesją. Następnie opracowywane zostały szczegóły przebiegu sesji oraz powoływane komisje egzaminacyjne. Podobne działania dotyczą procesu dyplomowania. Terminy i miejsca publicznych koncertów dyplomowych są rezerwowane z odpowiednim wyprzedzeniem. Z kolei terminy obron pisemnych prac dyplomowych oraz powoływanie komisji egzaminacyjnych z udziałem zarówno promotorów, jak i recenzentów, są uzgadniane i opracowywane każdego roku po 31 maja, po złożeniu przez studentów prac. Pisemne prace dyplomowe przesyłane są do cyfrowego Archiwum Prac Dyplomowych i podlegają kontroli poprzez internetowy system antyplagiatowy.

System oceny efektów kształcenia na kierunku *Dyrygentura* obejmuje egzaminy, kolokwia i zaliczenia, które umożliwiają ich weryfikację poprzez objęcie wszystkich kategorii (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) oraz zmierzenie i ocenę poprzez dobór procedur egzaminacyjnych.

Ze względu na specyfikę kształcenia studentów (zajęcia indywidualne oraz prowadzone w małych grupach) proces weryfikacji efektów kształcenia jest bardzo transparentny. Komisje powoływane do ich weryfikacji składają się z jak najszerzej grupy pedagogów uczących danego przedmiotu oraz Kierownika Katedry Jazzu lub Dziekana czy Prodziekana Wydziału. Każda ocena jest ustalana po wcześniejszej dyskusji i gruntownym omówieniu przez wszystkich członków komisji.

Interesariusze zewnętrzni odgrywają znaczącą rolę w projektowaniu koncepcji kształcenia studentów kierunku *Dyrygentura*. Prowadzone liczne wspólne projekty i przedsięwzięcia dają możliwość wymiany opinii i refleksji nad kształtem programów studiów i ich zmianami. Współpraca z przedstawicielami rynku pracy (instytucje kultury, uczelnie wyższe, szkoły muzyczne, firmy i stowarzyszenia artystyczne) jest efektem realizacji przedsięwzięć z poszczególnymi grupami interesariuszy zewnętrznych. Daje to możliwość realnej weryfikacji osiąganego poziomu kształcenia i właściwej jego oceny, a także kierunków dokonywania korekt, tak aby kształcenie było efektywne i dostosowane do aktualnych potrzeb rynku. Efekty kształcenia i plany studiów dotyczą wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach naukowych, umiejętności w zakresie kompetencji warsztatowych, pracy w zespole i publicznej prezentacji, a także uzyskiwaniu komunikatywności, krytycyzmu, kreatywności oraz życia w społeczeństwie.

1.4. Sylwetki absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów.

Sylwetki absolwenta dla dwóch specjalności na kierunku *Dyrygentura*:

Specjalność: *Dyrygentura symfoniczno-operowa*, studia I stopnia

Absolwenci przygotowani są do prowadzenia przede wszystkim niewielkich zespołów orkiestrowych/wokalno-instrumentalnych, chórów, orkiestr dętych, a także do pracy w instytucjach muzycznych, jednostkach upowszechniania kultury oraz ruchu amatorskim. Ponadto poprzez realizację

⁵ <http://www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/wydzial-iv/>

przedmiotów fakultatywnych posiadają wiedzę w zakresie komunikacji społecznej, organizacji imprez, promocji i marketingu dóbr kultury. Posiadają umiejętności pracy z orkiestrami dętymi oraz zespołami jazzowymi. Ich wykształcenie obejmuje również zagadnienia związane z psychologią, psychologią rozwojową, pedagogiką i arteterapią oraz problematykę chorału gregoriańskiego i języka łacińskiego. Po ukończeniu Studium Pedagogicznego mogą podejmować pracę dydaktyczną w szkolnictwie muzycznym I stopnia (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli).

Absolwent powinien znać wybrany język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Specjalność: *Dyrygentura symfoniczno-operowa*, studia II stopnia

Absolwenci przygotowani są do prowadzenia orkiestr zawodowych: filharmonicznych i operowych, oraz pracy na stanowiskach decyzyjnych w instytucjach muzycznych. Ponadto posiadają wiedzę w zakresie muzyki w teatrze i wykonawstwa muzyki dawnej. Poprzez realizację przedmiotów fakultatywnych przygotowani są do podjęcia projektów dotyczących muzyki w filmie i multimediami, wykonawstwa muzyki współczesnej, pracy w studio wraz z zagadnieniami akustyki oraz aranżacji komputerowej. Spektrum umiejętności poszerzyć mogą o realizację elementarnych zadań aktorskich, praktyki w teatrze jak i pogłębienie zainteresowań dotyczących muzyki jazzowej i rozrywkowej. Po ukończeniu Studium Pedagogicznego mogą również podejmować pracę dydaktyczną w szkolnictwie muzycznym i ogólnokształcącym wszystkich stopni (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli). Absolwent powinien znać wybrany język obcy na poziomie B2+. Jest przygotowany do podjęcia studiów III stopnia.

Specjalność: *Dyrygentura orkiestr dętych*, studia I stopnia

Absolwenci przygotowani są do prowadzenia przede wszystkim orkiestr dętych amatorskich: w domach kultury, instytucjach muzycznych, jednostkach upowszechniania kultury. Mogą także prowadzić inne zespoły instrumentalne oraz wokально-instrumentalne, a także małe zespoły jazzowe i muzyki rozrywkowej. Po ukończeniu Studium Pedagogicznego mogą podejmować pracę dydaktyczną w szkolnictwie muzycznym I stopnia (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli).

Absolwent powinien znać wybrany język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Specjalność: *Dyrygentura orkiestr dętych*, studia II stopnia

Absolwenci przygotowani są do prowadzenia zawodowych orkiestr dętych oraz wszelkich zespołów instrumentalnych w ruchach amatorskich: w domach kultury, instytucjach muzycznych, jednostkach upowszechniania kultury. Posiadają kompetencje do prowadzenia zespołów instrumentalnych oraz wokально-instrumentalnych w szkolnictwie muzycznym i ogólnokształcącym każdego etapu edukacji, oraz zespołów jazzowych i muzyki rozrywkowej. Po ukończeniu Studium Pedagogicznego mogą podejmować pracę dydaktyczną w szkolnictwie muzycznym I i II stopnia (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli). Absolwent powinien znać wybrany język obcy na poziomie B2+. Jest przygotowany do podjęcia studiów III stopnia.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanie wzorców krajowych lub międzynarodowych.

Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia ukierunkowana jest na ugruntowanie podstawowej wiedzy związanej z kierunkiem studiów. Studia te mają dać niezbędne podstawy teoretyczne oraz warsztatowe, aby na ich bazie student mógł efektywnie kształtować swoją sylwetkę artystyczną.

Studia drugiego stopnia oprócz pogłębienia wcześniej uzyskanych umiejętności dają studentowi możliwości efektywniejszego rozwijania swojej osobowości artystycznej. Szeroki wybór przedmiotów fakultatywnych stanowi dopełnienie kształcenia na każdym stopniu studiów. Ostatni rok edukacji jest przeznaczony w jeszcze większym stopniu na indywidualną pracę studenta nad materiałem przygotowywanym do zaprezentowania podczas recitalu dyplomowego oraz prowadzenie badań niezbędnych do powstania pracy dyplomowej. Program studiów I i II stopnia podlega sukcesywnemu doskonaleniu, m.in. dzięki monitoringowi oferty edukacyjnej najbardziej prestiżowych ośrodków w kraju i za granicą. Dzięki coraz szerzej zakrojonej mobilności międzynarodowej pedagogów i studentów, a także organizacji kursów mistrzowskich z udziałem przedstawicieli najbardziej prestiżowych, zagranicznych ośrodków akademickich i kultury.

Wyróżniającą się – pośród obecnych ofert kształcenia w ramach studiów I i II stopnia – jest specjalność Dyrygentura orkiestr dętych, która dostępna jest zarówno w ramach studiów I stopnia, jak i II stopnia. Specjalność ta powstała – w ramach studiów I stopnia – w roku 2017 oraz – w ramach studiów II stopnia – w roku 2020. Ośmioletnie doświadczenie nauczania specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa (od 2009 roku) pozwoliło uzyskać gwarancję, by od samego początku powstania nowej specjalności zaoferować możliwie najwyższy poziom studiów. Dyrygentura orkiestr dętych to atrakcyjne uzupełnienie oferty edukacyjnej, które pozwala nabyć szereg umiejętności niezbędnych do pracy z orkiestrami dętymi, wojskowymi, zespołami instrumentalnymi. Studenci nie tylko mają możliwość pracy z zawodową orkiestrą – Orkiestrą Wojskową w Bydgoszczy (są to zarówno praktyki orkiestrowe, jak i egzaminy dyplomowe), ale również nabywają doświadczenia w tworzeniu układu choreograficznego na orkiestrę w szyku marszowym.

Przy konstruowaniu planu rozwoju koncepcji kształcenia w ramach ocenianego kierunku Dyrygentura wykorzystano doświadczenie innych jednostek prowadzących tożsamy kierunek, w tym: Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku, Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie, Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu, Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Doświadczenie tych jednostek było pomocne. Ponadto odniesiono się do wzorów kształcenia w niemieckich i austriackich uczelni. Pod uwagę wzięto również oczekiwania studentów. Skonstruowany program kształcenia uwzględnia ważną umiejętność odnalezienia się we współczesnym rynku muzycznym. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji powinien bowiem odpowiadać potrzebom rynku pracy, a w nim odnajdą się tylko profesjonalnie przygotowani do zawodu absolwenci (zarówno pod względem techniki dyrygenckiej, jak i wykształcenia humanistycznego, czy poznania zasad funkcjonowania instytucji kultury). Dobór treści ma zatem pozwalać przygotować studenta do prowadzenia działalności artystycznej w profesjonalnych instytucjach kultury: orkiestrach różnego typu, zespołach wokально-instrumentalnych, chórach, teatrach muzycznych. Nadto – do podejmowania pracy w jednostkach upowszechniania kultury.

Program studiów I i II stopnia podlega sukcesywnemu doskonaleniu, m.in. dzięki obserwacji oferty edukacyjnej prestiżowych ośrodków w kraju i zagranicą. Doświadczenie ogólnopolskie i zagraniczne zarówno pedagogów, jak i studentów, a także to wynikające z przeprowadzanych warsztatów dyrygenckich z udziałem przedstawicieli istotnych zagranicznych i polskich ośrodków, wpływa na udoskonalanie treści przekazywanych studentom podczas procesu nauczania.

Uczelnia ma szerokie możliwości czerpania efektywnych rozwiązań w konstrukcji programów studiów. Wydział Dyrygentury, Jazu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej ściśle współpracuje z pozostałymi Wydziałami Uczelni, tworząc wspólne projekty – koncert dyplomantów z Akademicką Orkiestrą Symfoniczną (realizowany z Filharmonią Pomorską), przedstawienia operowe (z Wydziałem Wokalnym). Wspólne projekty dają również okazje do zaprezentowania działalności artystycznej lokalnej społeczności (np. Studencki Koncert Symfoniczny, który odbył się 1 marca 2024 roku).

W koncercie uczestniczyli czynnie Studenci wszystkich Wydziałów Uczelni. Orkiestrę projektową przygotowawali i poprowadzili Studenci kierunku *Dyrygentura*⁶.)

1.6 Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Kierunkowe efekty uczenia zostały skonstruowane tak, aby w zapisach zawierały syntezę najistotniejszych treści charakterystycznych dla dyscypliny artystycznej *Sztuki Muzyczne*, w ramach której prowadzone są studia na dwóch specjalnościach kierunku *Dyrygentura* (*dyrygentura symfoniczno-operowa, dyrygentura orkiestr dętych*).

Wszystkie ważne i kluczowe kierunkowe efekty uczenia się obejmują właśnie te specjalności i są dla nich wspólne oraz zgodne z profilem i koncepcją studiów, uzasadniają istotę przynależności do jednego kierunku kształcenia.

Program studiów I st., a więc poziomu licencjatu (6 stopień PRK), skupia się na uzyskaniu przez absolwenta szerokiego zakresu wiedzy (17 efektów uczenia się), umiejętności (22 efektów) i kompetencji społecznych (15 efektów). Za najistotniejsze na studiach I stopnia dla kierunku efekty uczenia się można uznać:

w zakresie wiedzy:

K_W01, K_W02, K_W03 K_W06 oraz K_W13 – dotyczą znajomości historii muzyki, literatury muzycznej, repertuaru, wzorców budowy formalnej, stylów i tradycji wykonawczych,

K_W04, K_W05 – orientacja w źródłach wiedzy i piśmiennictwie, samodzielne zdobywanie informacji,
K_W16 – niezbędna wiedza pedagogiczna,

w zakresie umiejętności:

K_U02, K_U03-K_U06 – odnoszą się do umiejętności wykonania repertuaru i prawidłowego realizowania kwestii stylistycznych,

K_U09 – K_U14 – w tym zakresie zawierają się efekty uczenia się z całokształtem warsztatu technicznego i wykonawczego,

K_U16 – posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2,

K_U17, K_U18 – umiejętności związane z występami scenicznymi niezbędne w pracy muzyka. Ich nabywanie i weryfikacja odbywają się podczas różnego rodzaju występów scenicznych podczas recitali, egzaminów, projektów oraz estrad studenckich,

K_U20 – praktyczne umiejętności pedagogiczne.

w zakresie kompetencji społecznych:

K_U02-K_U04 – umiejętności w aspekcie niezależności,

K_K10-K_K14 – komunikacja w społeczności, środowisku, integracja w projektach, organizacja, prezentacja własnej działalności.

Z kolei program **studiów II st., poziom magisterski** (7 stopień PRK), utrwała i pogłębia wcześniej już nabyte kompetencje. W zakresie wiedzy obejmuje 13 efektów uczenia się, 18 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych. Za najistotniejsze na studiach II stopnia dla kierunku efekty uczenia się można uznać:

⁶ Więcej informacji: <https://www.facebook.com/events/1137204957446753>

w zakresie wiedzy:

K_W01 – K_W03 – szczegółowa wiedza na temat repertuaru własnej specjalności i szeroko rozumianej literatury muzycznej,

K_W04 – wiedza związana z warsztatem badań naukowych,

K_K07-K_W10 – w zakresie rozumienia kontekstu sztuki muzycznej,

w zakresie umiejętności:

K_U01 – K_U03 – rozwinięta osobowość artystyczna, samodzielny rozwój, umiejętności przełożenia wiedzy muzycznej na praktykę wykonawczą,

K_U04 – szeroka znajomość repertuaru z możliwością specjalizacji,

K_U06, K_U07 – umiejętność pracy w różnorodnych zespołach i podjęcia w nich wiodącej roli,

K_U08 – K_U10 – pogłębione umiejętności warsztatowe muzyka, samodzielne doskonalenie i wdrażanie własnych koncepcji artystycznych,

K_U12 – znajomość języka obcego na poziomie B2+ i fachowej terminologii z dziedziny muzyki,

K_U13 – doświadczenie w publicznych prezentacjach – stosowanie techniki panowania nad stresem,

K_U17 – gotowość do podjęcia roli pedagoga na wszystkich poziomach edukacji muzycznej,

w zakresie kompetencji społecznych:

K_K01-03 – rozwinięta osobowość artystyczna, umiejętności inicjowania działań artystycznych,

K_K06 – swobodna komunikacja w społeczeństwie i prezentacja własnych działań artystycznych,

K_K07 – w aspekcie krytycyzmu.

Szczegółowy opis kierunkowych efektów uczenia się znajduje się *Kryterium 2*. Przyporządkowanie efektów uczenia się do zajęć jest odzwierciedlone poprzez matryce efektów uczenia się dostępne na stronie Uczelni oraz platformie MS Teams.

1.8 Kryterium spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Na kanwie art. 68 ust. 1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz dokumentów zawartych w Rozporządzeniach odnoszących się do spełnienia wymagań w kontekście ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, wydaje się, że kierunek *Dyrygentura* wypełnia wszystkie wymogi prawne w tym zakresie. Ciągłość zmian i przepisów nakazuje jednak baczność i szybką reakcję w dostosowywaniu ich do aktualizacji wszystkich obowiązujących aktów prawnych.

Kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Studia w Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego prowadzone są zgodnie z efektami uczenia się, do których są dostosowywane programy studiów, zatwierdzane uchwałami Senatu. Programy studiów oraz plany studiów podawane są do wiadomości studentom przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego. Wszelkie zmiany wprowadzane w programach studiów dotyczą studentów rozpoczynających naukę w kolejnym roku akademickim i obowiązują w całym cyklu kształcenia.

Kluczowe treści kształcenia

Treści kształcenia dobierane są z intencją jak najpełniejszego i wielowymiarowego odzwierciedlenia efektów uczenia się. Mają one zapewnić studentowi uzyskanie niezbędnej wiedzy teoretycznej i praktycznej w obrębie zakresu i kierunku. Kształcenie na kierunku dyrygentura odbywa się:

studia I stopnia – 6 semestrów,

studia II stopnia – 4 semestry.

Nakład punktów ECTS na konkretne przedmioty oprócz pracy z bezpośrednim udziałem pedagoga uwzględnia nakład pracy własnej studenta. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia przedmioty fakultatywne stanowią co najmniej 30 procent ogólnej liczby punktów ECTS⁷.

Kluczem doboru treści kształcenia na kierunku dyrygentura na studiach pierwszego i drugiego stopnia są efekty uczenia się (PRK) związane z poziomem studiów oraz zaprojektowaną sylwetką absolwenta. Plany studiów są zróżnicowane i podporządkowane potrzebom poszczególnych specjalności. Prawidłową realizację programu studiów zapewnia celowy dobór metod kształcenia, które dostosowane są do treści programowych poszczególnych przedmiotów z uwzględnieniem ich formy; informacje na temat metod kształcenia i sposobów weryfikacji efektów uczenia się zawierają sylabusy przedmiotów na studiach I i II stopnia. Zgodnie z założeniami polityki jakości proces powstawania sylabusu jest wieloetapowy, co powinno gwarantować odpowiedni poziom zgodności treści ze stanem bieżącej wiedzy w dziedzinie sztuk muzycznych. W celu zapewnienia możliwie wysokiego stopnia aktualności poruszanych zagadnień przed rozpoczęciem każdego roku koordynatorzy przedmiotu w porozumieniu z kierownikiem katedry wprowadzają ewentualne modyfikacje, doskonalące proces dydaktyczny. Dobór kluczowych treści kształcenia dokonywany jest w oparciu o literaturę przedmiotu oraz zgodnie z badaniami naukowymi i działaniami artystycznymi prowadzonymi przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale. Treści programowe przypisane do poszczególnych zajęć są dedykowane, kompleksowe i gwarantują odpowiedni poziom kształcenia, dzięki któremu możliwe jest uzyskanie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla kierunku. Prawidłową realizację programu studiów zapewnia również odpowiednia organizacja procesu nauczania i uczenia się obejmująca: tygodniowy rozkład zajęć (zamieszczony na stronie internetowej i platformie MS Teams), unowocześniana baza lokalowa, poszerzanie możliwości praktycznego wykorzystania pozyskanej wiedzy przy udziale profesjonalnych zespołów instrumentalnych i wokalnych oraz aktualizowane w zależności od potrzeb zasoby biblioteczne. Sekwencja zajęć w planie studiów jest skomponowana w sposób adekwatny do charakteru nauczanych treści oraz zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Poszczególne zajęcia zaplanowane zostały w ramach harmonogramu zajęć w sposób równomierny, zakładając progres wiedzy, umiejętności i kompetencji dostosowany do specyfiki kształcenia na kierunku.

⁷ Programy studiów w załączniku od 1.1b

Studia I stopnia

Podstawą kształcenia na kierunku dyrygentura jest przedmiot kierunkowy – dyrygentura, który dotyczy ściśle prowadzenia zespołów w ramach danej specjalności oraz przedmiot studia nad partyturą, ściśle powiązany z przedmiotem głównym. Zajęcia prowadzone są w formie indywidualnej i odbywają się w relacji mistrz-uczeń. Pedagog dyrygowania jest najczęściej promotorem prac dyplomowych swoich studentów (powiązanie z efektami uczenia się: K_W03-K_W05, K_U15, K_U21, K_K04, K_K09). Przedmiot instrument praktyczny (K_W01, K_W10, K_W12, K_U01, K_U09, K_U10, K_K02) pozwala na pozyskanie podstawowej wiedzy na temat instrumentu wchodzącego w skład orkiestry oraz jego możliwości wykonawczych i interpretacyjnych. Przedmiotami prowadzonymi w trybie indywidualnym są również: fortepian, emisja głosu, instrumentacja z instrumentoznawstwem, harmonia praktyczna, propedeutyka kompozycji (DSO), propedeutyka kompozycji i aranżacji (DOD) (K_W01-K_W03, K_W06, K_W07, K_W10, K_W12-K_W14, K_W15, K_U01, K_U02, K_U04-K_U09, K_U10, K_U12, K_U13, K_U15, K_U19, K_K02, K_K03, K_K07, K_K09, K_K14, K_K15).

W programie studiów I stopnia znajduje się blok przedmiotów teoretycznych i ogólnomuzycznych obowiązkowy dla obu specjalności, takich, jak: kształcenie słuchu, chór akademicki, harmonia funkcyjna systemu tonalnego dur-moll, powiązanie z efektami uczenia się: K_W02, K_W03, K_W06, K_W07, K_W12, K_W13, K_W15, K_W14, K_U01, K_K03, K_U05-K_U11, K_U13, K_U14, K_U18, K_U19, K_K01, K_K03, K_K06, K_K08, K_K11, K_K14

Ze względu na specyfikę obu specjalności prowadzimy grupy przedmiotów zbiorowych i grupowych w sposób możliwie dostosowany (powiązane z efektami uczenia się: K_W01-K_W08, K_W11, K_W13, K_W14, K_U01, K_U03, K_U04, K_U06-K_U08, K_U10, K_U13, K_U14, K_U17, K_U18, K_K01-K_K04, K_K06, K_K07, K_K10, K_K11, K_K14):

Dyrygentura symfoniczno-operowa: analiza dzieła muzycznego, partytura XX i XXI wieku, metodyka prowadzenia zespołów chóralnych, psychologia zarządzania zespołami artystycznymi, historia muzyki, literatura muzyczna, kontrapunkt.

Dyrygentura orkiestr dętych: analiza form muzycznych, instrumentoznawstwo, instrumentacja, specjalistyczna literatura muzyczna, metodyka prowadzenia orkiestr dętych, propedeutyka kompozycji i aranżacji, historia muzyki z literaturą muzyczną.

Innymi przedmiotami obowiązkowymi dla wszystkich zakresów na kierunku dyrygentura są: proseminarium pracy naukowej, konsultacja pracy naukowej oraz przedmioty humanistyczne: historia kultury, historia filozofii, ochrona własności intelektualnej (powiązane z efektami uczenia się: K_W04-K_W06, K_W11, K_W17, K_U08, K_U15, K_U18, K_U21, K_K04, K_K09).

Ważny w procesie kształcenia są zawarte w planach studiów przedmioty: praktyka estradowa oraz praktyka chóralna (DSO). Możliwość pracy dyrygenckiej z profesjonalnymi muzykami orkiestrowymi stwarza warunki porównywalne do zawodowej pracy muzyka: praca nad konkretnym programem, praca zespołowa, próby sekcyjne, konieczność samodzielnego przygotowania, występy sceniczne (powiązanie z efektami uczenia się: K_W01, K_W02, K_W10, K_W12, K_U01-K_U09, K_U11, K_U12, K_U15, K_U17, K_U18, K_U20, K_U22, K_K01, K_K03-K_K08, K_K10-K_K14).

W planach studiów znajduje się także język obcy (angielski, niemiecki, francuski, włoski i rosyjski) w wymiarze 120 godzin (powiązanie z efektem K_U16).

Uzupełnieniem planów studiów jest szeroka lista fakultetów, w wymiarze od 8 do 10 punktów ECTS na jeden semestr (powiązanie z efektem K_W14).

Studia II stopnia

Na studiach II stopnia podstawą kształcenia jest także przedmioty kierunkowe – dyrygentura w łączności ze studiami nad partyturą. Są to jedyne wspólne przedmioty dla studiowanego kierunku. Programy studiów na poziomie II stopnia zakładają większe ukierunkowanie na wybrane specjalności.

Dyrygentura symfoniczno-operowa: wykłady teoretyczne z elementami praktyki: analiza dzieła muzycznego, techniki kompozytorskie XX w. oraz propedeutyka aranżacji. Szczególnie istotne są wykłady z zakresu wiedzy o teatrze, muzyki w teatrze oraz propedeutyki muzyki dawnej. Pozwalają na zapoznanie się z podstawową wiedzą na temat poruszanych zagadnień niezbędnych w pracy dyrygenta (powiązane z efektami uczenia się: K_W01, K_W03-K_W05, K_W10, K_W11, K_U01-K_U05, K_U08-K_U10, K_U14-K_U16, K_U18, K_K01, K_K02).

Poszerzeniem kompetencji z zakresu praktycznego przygotowania studentów dyrygentury symfoniczno-operowej są przedmioty: metodyka prowadzenia zespołów operowych oraz praktyka operowa, pozwalająca w praktyce wykorzystać wiedzę teoretyczną. Ponadto również na studiach II stopnia odbywają się praktyki orkiestrowe (powiązane z efektami uczenia się: K_W01-K_W04, K_W08-K_W10, K_W12, K_U01-K_U12, K_U15, K_U19, K_K03, K_K05-K_K08).

Dyrygentura orkiestr dętych: wykłady teoretyczne z elementami praktyki: aranżacja na zespoły dęte, analiza form muzycznych, techniki kompozytorskie w utworach na orkiestrę dętą, specjalistyczna literatura muzyczna. Uzupełnieniem uzyskanych specjalistycznych kompetencji są ćwiczenia z zakresu: tworzenie układu choreograficznego na orkiestrę w szyku marszowym oraz podstawowe elementy władania buławą. Praktyki orkiestrowe prowadzone są we współpracy z zawodową Orkiestrą Wojskową w Bydgoszczy (powiązane z efektami uczenia się: K_W01-K_W05, K_W08-K_W12, K_U01-K_U12, K_U15, K_U16, K_U18, K_U19, K_K01, K_K03, K_K05-K_K08).

Innymi przedmiotami obowiązkowymi dla wszystkich zakresów na ocenianym kierunku są: konsultacja pracy dyplomowej, marketing i zarządzanie w instytucjach kultury, ekonomika kultury, krytyka i prelekcja z retoryką oraz przedmiot humanistyczny – estetyka (powiązane z efektami uczenia się: K_W02, K_W05-K_W09, K_U06, K_U07, K_U11, K_U12, K_U17, K_U18, K_K01-K_K06, K_K08-K_K10). W planach studiów znajduje się także język obcy w wymiarze 60 godzin (powiązane z efektem uczenia się: K_U12). Plany studiów II stopnia uzupełnione są fakultetami w wymiarze 10-11 punktów ECTS w semestrze (powiązane z efektem uczenia się: K_W13).

Metody kształcenia

Wśród stosowanych form i metod prowadzenia zajęć na kierunku dyrygentura znajdują się m.in.:

- **zajęcia indywidualne** (dyrygentura, studia nad partyturą) – taki rodzaj zajęć w relacji uczeń-mistrz umożliwia dobranie przez pedagoga metod nauczania odpowiednich dla danego studenta, jak i dostosowania tempa przyswajanych informacji i umiejętności. Nieodzownym elementem zajęć jest demonstracja wykonania poszczególnych fragmentów utworów czy ćwiczeń. Umożliwia ona naukę poprzez oddziaływanie na wyobraźnię muzyczną studenta. Istotnym elementem jest tu również możliwość dyskusji na tematy związane z techniką, interpretacją, aspektami stylistycznymi i estetycznymi, w toku której młody adept rozwija własne krytyczne myślenie. Pedagodzy dyrygentury stosują różne pomocnicze metody pracy ze studentami, korzystając z pomocy dydaktycznych, takich jak aplikacje i narzędzia multimedialne. Częstą praktyką są klasowe lub inne występy, dzięki którym studenci „ogrywiają się” przed ważnymi prezentacjami, takimi jak egzaminy czy konkursy. Pozostali studenci danej klasy stają się obserwatorami i rozwijają umiejętności krytycznej oceny występów swoich kolegów podczas wspólnych omówień (Peer assessment). Pedagodzy umożliwiają również uczestnictwo w zajęciach indywidualnych pozostałym studentom klasy za zgodą studenta. Istotne jest wytworzenie unikalnej atmosfery mikrostudenckiej społeczności. Umożliwia to cenną wymianę myśli,

spostrzeżeń i wzajemną motywację (Peer learning). W miarę postępowania toku studiów rola pedagoga przedmiotu głównego stopniowo się zmienia. Szczególnie na studiach II stopnia pedagog w większym stopniu inspiruje i motywuje studenta do coraz większej samodzielności i inicjatywy w ramach działań artystycznych. Formę zajęć indywidualnych mają również przedmioty uzupełniające: fortepian, instrument praktyczny, emisja głosu, instrumentacja, harmonia praktyczna, propedeutyka kompozycji. Zajęcia odbywają się na zasadzie wzajemnej współpracy studenta z pedagogiem. Głównymi zadaniami przedmiotów są uchwycenie specyfiki pracy instrumentalistów i wokalistów w zespołach instrumentalnych, wokalnych i wokально-instrumentalnych oraz uzyskania wiedzy i umiejętności z zakresu teorii muzyki w praktyce. Dobór metod kształcenia ma za zadanie umożliwić realizację treści kształcenia, zarówno w czasie przewidzianym w programie studiów, jak i w wymiarze nakładu pracy studentów wyrażonym liczbą punktów ECTS w odniesieniu do każdego z realizowanych przedmiotów. O doborze formy zajęć decyduje specyfika przedmiotu oraz ogólnoakademicki profil kierunku studiów. Podstawową formą pozostają wykłady (o charakterze podawczo-informacyjnym, problemowym lub praktyczno-informacyjnym) oraz ćwiczenia w mniejszych grupach, zapewniające aplikacyjność przekazywanej podczas wykładów wiedzy. Każdy pedagog w sposób indywidualny określa metody kształcenia, które następnie przedstawia w sylabusie.

Do metod kształcenia w AMFN można zaliczyć:

- **wykład** – jest formą stosowaną przede wszystkim na zajęciach teoretycznych, w tym ogólnomuzycznych. Często formie tej towarzyszą rozmaite pomoce multimedialne, prezentacje, przykłady muzyczne czy audio-video, w zależności od specyfiki zajęć,
- **ćwiczenia** – pozwalają na praktyczne zgłębianie umiejętności oraz rozwój kompetencji społecznych. W tej formie odbywają się praktyka orkiestrowa, praktyka operowa, chór akademicki, a także niektóre przedmioty specjalistyczne: instrumentacja z instrumentoznawstwem, podstawowe elementy władania buławą, język obcy,
- **analiza** – stanowi nieodzowny element kształtowania, rozwoju i doskonalenia umiejętności badawczych, ale także ma istotny wpływ na rozwój świadomości artystycznej. Stosowana w przedmiotach teoretycznych i specjalistycznych – analiza dzieła muzycznego, analiza form muzycznych,
- **prezentacja pracy artystycznej** – jest przeważnie końcowym lub etapowym sposobem egzaminowania w przypadku takich przedmiotów jak: dyrygentura, fortepian, praktyka orkiestrowa,
- **prezentacja referatów** – odbywa się w ramach przedmiotów realizowanych jako zajęcia grupowe o charakterze teoretycznym, w tym ogólnomuzycznym. Dzięki temu studenci pogłębiają umiejętności wypowiedzi ustnej, a także, w procesie przygotowania się do wystąpienia, poszerzają swoją wiedzę,
- **flipped classroom** – zadania opracowywane przez studentów i prezentowane na zajęciach,
- **tutoring** – stosowany podczas zajęć indywidualnych, inspiruje samodzielną pracę studenta nad zagadnieniami;
- **case teaching, problem based learning, design thinking** – nowoczesne metody dydaktyczne, których elementy są stosowane przez niektórych nauczycieli akademickich.

Na kierunku *Dyrygentura* stosuje się różne formy warsztatów z udziałem wybitnych artystów i specjalistów dziedzin pokrewnych, jako wsparcie kształcenia artystycznego, wykorzystuje się różne formy elearningu, programy, aplikacje i rozmaite narzędzia multimedialne. Do prowadzenia dydaktyki służy bogata infrastruktura Uczelni: sprzęt audio-video, sale koncertowe i kameralne, zasoby biblioteczne, studia nagrań. Zawarta w sylabusach tabela korelacji efektów uczenia się z metodami kształcenia pozwala przyporządkować poszczególne treści kształcenia do efektów kształcenia, a jednocześnie określić sposób ich weryfikacji wraz z rodzajem wybranej przez pedagoga metodami kształcenia. Sposób prowadzenia zajęć stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej

roli w procesie uczenia się. Zasadniczo na kierunku dyrygentura nie przewiduje się kształcenia zdalnego w obrębie przedmiotów kierunkowych wykonawczych. Przedmioty teoretyczne i humanistyczne oraz zajęcia z języka obcego można realizować przez platformę Teams, jeśli zostaną spełnione wszystkie warunki określone odrębnymi przepisami oraz nauczyciel akademicki uzna taką formę zajęć za najbardziej odpowiednią dla uzyskania właściwych efektów kształcenia.

Indywidualizacja procesu uczenia się

Program studiów kierunku *Dyrygentura* skonstruowany jest tak, aby jak najpełniej odnieść się do specyfiki poszczególnych zakresów lub grup zakresów o podobnej specyfice. Studia prowadzone są wyłącznie w formie stacjonarnej.

Zgodnie z §7 Regulaminu Studiów AMFN, w Akademii dopuszcza się możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów, po spełnieniu warunków zawartych w dokumencie⁸.

Przy konieczności zachowania efektów uczenia się, realizacji przedmiotów obowiązkowych i terminu ukończenia studiów, indywidualna organizacja studiów może polegać na:

- indywidualnym doborze zajęć, modułów zajęć, form i metod kształcenia,
- modyfikacji formy weryfikacji efektów uczenia się,
- modyfikacji planu studiów,
- modyfikacji tygodniowego rozkładu zajęć,
- zwiększeniu dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach dydaktycznych,
- zmianach terminów egzaminów i zaliczeń w porozumieniu z prowadzącym przedmiot lub zajęcia.

Studia na kierunku *Dyrygentura* zgodnie z §12 Regulaminu Studiów AMFN są w wielu aspektach dostosowywane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Władze Akademii starają się zapewnić równe szanse realizacji programu studiów, uwzględniając stopień i charakter niepełnosprawności studenta oraz specyfikę danego zakresu studiów. Studenci z niepełnosprawnością mogą starać się o dostosowanie sposobu organizacji i realizacji procesu dydaktycznego do rodzaju niepełnosprawności. Dostosowanie może odbywać się w szczególności poprzez:

- tryb indywidualnej organizacji studiów (w tym za pomocą metod i technik kształcenia na odległość),
- zwiększenie dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach,
- otrzymywanie materiałów dydaktycznych w formie pisemnej,
- możliwość nagrywania przebiegu zajęć na własne potrzeby,
- korzystanie z urządzeń wspomagających, umożliwiających uczestnictwo w zajęciach,
- wyznaczenie stałego miejsca w sali podczas trwania zajęć,
- pomoc pracowników administracyjnych Uczelni w czynnościach organizacyjnych lub związanych z tokiem studiów, uwzględnienie specyficznych potrzeb studenta podczas zaliczeń i egzaminów.

Harmonogram realizacji studiów

Harmonogram realizacji studiów I i II stopnia jest skonstruowany z myślą o:

⁸ Regulamin studiów: załącznik 2.0a

- **odpowiednich proporcjach obciążenia godzinowego na poszczególnych latach i semestrach.** Zachowanie właściwych proporcji znacząco ulepsza proces dydaktyczny, zwłaszcza w sytuacji kumulacji różnych istotnych aktywności studentów w tym samym czasie,
- **poziomie zaawansowania przedmiotów na danym etapie zdobywania wiedzy.** Wprowadzanie niektórych przedmiotów wiąże się z uzyskaniem niezbędnej wiedzy i umiejętności zdobytych w powiązaniu z zajęciami wcześniej zrealizowanymi. Stąd istotne znaczenie ma kolejność realizacji poszczególnych treści kształcenia (przykładowo kształcenie słuchu i harmonia odbywają się od początku kształcenia, podobnie historia muzyki i literatura muzyczna, od II roku analiza dzieła muzycznego, praktyka orkiestrowa, III rok metodyka prowadzenia zespołów chóralnych, orkiestrowych),
- **realizacji przedmiotów przy uwzględnieniu harmonijnego rozwoju studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.**
- **realizacji przedmiotów teoretycznych, ogólnomuzycznych, a także języka obcego w początkowej fazie studiów.** Metodyka nauczania zaleca, aby początkowy etap rozwoju studenta uwzględniał w pierwszej kolejności wiedzę ujętą w szerszym spektrum,
- **realizacji przedmiotów praktycznych i specjalistycznych w środkowej i końcowej fazie studiów.**
- **szerokich możliwości wyboru przedmiotów.** W procesie kształcenia akademickiego władze Uczelni umożliwiają studentom dostęp do przedmiotów zespołowo-orkiestrowych, a także szerokiego wyboru fakultetów, pogłębiających wiedzę z dyscyplin pokrewnych, umożliwiających rozwój własnych zainteresowań. Na każdy semestr studiów I i II st. przypada od 8. do 11. Punktów ECTS do zrealizowania poprzez wybór fakultetów,
- **odciążeniu godzinowym ostatnich lat studiów I i II st.** Celem programu jest stworzenie możliwości uzyskiwania coraz większego stopnia samodzielności i niezależności studentów w pracy artystycznej i badawczej oraz właściwych warunków na przygotowywanie artystycznej i pisemnej formy pracy dyplomowej.

Forma i wymiar przedmiotów praktycznych

Program studiów na kierunku dyrygentura nie zawiera obowiązkowych praktyk zawodowych w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. Funkcjonujące w programie studiów praktyki odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte zasady i określają nakład pracy studenta w formie punktów ECTS. Cel i koncepcja praktyk ujętych w programie studiów są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do programu studiów na ocenianym kierunku.

Praktyki przewidziane w programie studiów

Praktyka orkiestrowa

Przedmiot przewidziany dla wszystkich studentów I stopnia obu specjalności od II roku – 4 semestry, 12 ECTS, na studiach II stopnia – 4 semestry, 16 ECTS. Przedmiot realizowany jest odmiennie dla obu specjalności. Studenci **dyrygentury symfoniczno-operowej** mają możliwość praktyki z udziałem orkiestry składającej się z profesjonalnych muzyków, specjalnie doangażowanych na ten cel. Ponadto w latach dyplomowych mają okazję praktykować z zespołami dyplomowymi – z orkiestrą Filharmonii Warmińsko-mazurskiej, Orkiestrą Opery Nova. **Studenci specjalności dyrygentura orkiestr dętych** pracują regularnie z muzykami **Wojskowej Orkiestry w Bydgoszczy** pod okiem kapelmistrza orkiestry. Ponadto uczestniczą w próbach akademickiej orkiestry instrumentów dętych.

Praktyka chóralna

Przedmiot realizowany w 1 semestr na III roku studiów I stopnia (1 ECTS), w korelacji z poprzedzającą Metodyką prowadzenia zespołów chóralnych. Studenci dyrygentury symfoniczno-operowej aktywnie uczestniczą w próbach chóru akademickiego do projektów wokalnoinstrumentalnych prowadząc próby całościowe i sekcyjne pod okiem opiekuna przedmiotu.

Praktyka operowa

Przedmiot kierowany do studentów specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa na poziomie II stopnia – 4 semestry, 12 ECTS, w korelacji z metodyką prowadzenia zespołów operowych. Praktyka odbywa się w bydgoskiej Operze Nova z udziałem wszystkich zespołów zaangażowanych w przygotowanie dzieł scenicznych. Opiekę merytoryczną powierzamy dyrygentom instytucji, w połączeniu z konsultacją z Kierownikiem Katedry Dyrygentury.

Kryterium 3.

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.

3.1 Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Studia I stopnia

Kandydaci na studia I stopnia powinni wykazywać się wiedzą i umiejętnościami z zakresu wybranej specjalności, określonymi w dokumencie *Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia (...)* w roku akademickim 2024/25 (zał. 1.1c), weryfikowanymi podczas egzaminów wstępnych. Do przystąpienia do rekrutacji nie są wymagane świadectwa ukończenia szkoły muzycznej I i/lub II stopnia.

Studia II stopnia

Warunkami przystąpienia do rekrutacji na studia II stopnia jest przedstawienie dyplomu ukończenia studiów wyższych oraz spełnienie pozostałych formalnych wymagań wyszczególnionych w dokumencie *Warunki i tryb rekrutacji (...)*.

Procedura rekrutacyjna odbywa się w następujących etapach:

I etap – rejestracja elektroniczna. Każdy z kandydatów jest zobowiązany do utworzenia konta w systemie *Internetowej Rekrutacji Kandydata*⁹.

II etap – egzaminy wstępne.

III etap – warunki wpisania kandydata na listę studentów.

Procesem rekrutacyjnym administruje *Biuro rekrutacji*. Każdy z etapów rekrutacji oraz kryteria i sposób egzaminowania wyszczególniono w dokumencie *Tryb i warunki (...)*. Egzaminy na kierunku mają charakter konkursowy. Komisje egzaminacyjne powoływane są przez kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni (dziekanów). Pozytywny wynik pierwszego etapu kwalifikuje do uczestnictwa w kolejnym etapie.

Co roku *Biuro rekrutacji* konsultuje z dziekanami wydziałów proponowane zmiany w dokumencie *tryb i warunki (...)*, który, po akceptacji Kolegium Rektorskiego jest procedowany przez Senat Uczelni, z zachowaniem terminów określonych nadrzędnymi przepisami.

3.2 Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej reguluje §15 *Regulaminu studiów I i II stopnia Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy* (zał. 2.0a).

3.3 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje *Regulamin potwierdzania efektów uczenia się zdobytych w systemie*

⁹ <https://rekrutacja.amuz.bydgoszcz.pl/pl/>

pozaformalnym i nieformalnym przyjęty uchwałą Senatu AM w Bydgoszczy nr 15/2015 z dnia 22 czerwca 2015 roku (zał. 3.3).

3.4 Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Procedurę dyplomowania na I i II stopniu studiów regulują IV punkt *Regulaminu studiów (...)*, Załącznik nr 1 do *Regulaminu studiów (...)* oraz *Szczegółowe zasady dyplomowania dla kierunku Dyrygentura* przyjęte Zarządzeniem Dziekana nr 3/2020/2021¹⁰.

3.5 Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów.

Podstawowym narzędziem monitorowania i oceny postępów studentów jest system informatyczny *Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS)*. Studenci mają możliwość bezpośredniego (wizyta w dziekanacie) lub pośredniego kontaktu (kontakt za pomocą videorozmowy na platformie MS Teams, korespondencja za pośrednictwem USOS, korespondencja e-mail oraz kontakt telefoniczny) z dziekanami Wydziału oraz Kierownikiem Katedry Dyrygentury. Każdy z przypadków jest rozpatrywany indywidualnie, w granicach obowiązującego prawa¹¹ i zasad jednostki. Podania są rozpatrywane za pośrednictwem USOS, z wykorzystaniem dostosowanych formularzy (od roku akademickiego 2021/22 podania można składać wyłącznie za pośrednictwem USOS).

Dane dotyczące liczebności studentów poddawane są ciągłej analizie. Wnioski wynikające ze spotkań władz Wydziału ze studentami (spotkania ze studentami poszczególnych kierunków odbywają się na początku każdego semestru oraz w szczególnych wypadkach), na podstawie ankiet kandydatów na studia, protokołów egzaminacyjnych i zestawień dotyczących okresowych postępów studenta mają odzwierciedlenie w modyfikacjach m.in. szczegółowych wymagań dotyczących egzaminów wstępnych, programów studiów, planów zajęć oraz organizowanych praktyk.

3.6 Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Zgodnie z *Regulaminem studiów (...)* za okres rozliczeniowy uznaje się każdy semestr. Przedmioty realizowane według planu studiów kończą się zaliczeniem, zaliczeniem z oceną lub egzaminem. Informacje o formie dokonania oceny przedmiotu zawarte są *Planie studiów*, natomiast szczegółowy zakres przedmiotu oraz warunki uzyskania jego zaliczenia, a także warunki uzyskania zaliczenia w sesji poprawkowej, ustala nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot i przekazuje studentom na pierwszych zajęciach w semestrze w formie pisemnej lub za pomocą systemu USOS.

Prace etapowe, odbywające się w trakcie trwania okresu rozliczeniowego, mogą przybierać następujące formy: wypowiedzi ustnej, kolokwium ustnego, kolokwium pisemnego, sprawdzianu pisemnego, pisemnej pracy tematycznej, pisemnego testu, sprawdzianu praktycznego, prezentacji artystycznej, rejestracji nagrania.

Wszystkie egzaminy są egzaminami komisyjnymi. Warunki przeprowadzania egzaminów określone są w punkcie IV *Zasady zaliczania zajęć i okresów studiów Regulaminu studiów (...)*.

Realizacja przedmiotów w trybie indywidualnym, w relacji mistrz-uczeń (*Dyrygowanie, Studia nad partyturą, Propedeutyka kompozycji, Instrumentacja, Instrument praktyczny, Instrument dodatkowy*), pozwala na ciągłą kontrolę i modyfikację metod kształcenia, dostosowanych do poziomu opanowania techniki, wiedzy z zakresu przedmiotu oraz wyrazu artystycznego. Indywidualny charakter zajęć umożliwia dokonywanie ciągłej oceny postępów studenta oraz weryfikację osiąganych efektów uczenia.

¹⁰ <http://www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/wydzial-iv/zasady-dyplomowania>

¹¹ *Regulamin studiów (...)* załącznik 2.0a

Zajęcia prowadzone w grupach (*Kształcenie słuchu, Kontrapunkt, Harmonia*) stwarzają okazję do właściwego dopasowania poziomu do wiedzy i umiejętności studentów. Pozwalają przekładać nabytą wiedzę na umiejętności potrzebne w pracy zespołowej, oraz pogłębiać kompetencje społeczne.

Szczególnie cenne są ćwiczenia z przedmiotu *Praktyka orkiestrowa*. Doświadczenie nabywane podczas warsztatowych zajęć z udziałem profesjonalnych muzyków orkiestrowych, jest nieocenioną wartością, która ma pokrycie z wymaganiami w pracy zawodowej, do której przygotowujemy studentów kierunku.

3.7 Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia.

Na ocenianym kierunku prace dyplomowe dla specjalności *Dyrygentura symfoniczno-operowa* oraz *Dyrygentura orkiestr dętych* (I i II st.) składają się z prezentacji koncertowej w roli dyrygenta oraz pisemnej pracy. Program prezentacji artystycznej ustalany jest przez studenta oraz pedagoga wiodącego przedmiotu i przedstawiony do zatwierdzenia na zebraniach Katedry Dyrygentury. Tematy pracy pisemnej nawiązujące do problematyki kierunku są ustalane przez promotora i zatwierdzane przez Katedrę Dyrygentury. Szczegółowe zasady odnośnie procesu dyplomowania przedstawiono w podpunkcie 3.4.

Studenci nabywają kompetencje badawcze podczas studiów poprzez realizację planów studiów oraz aktywność ogólnouczelnianą i poza Uczelnią. W ramach zaplanowanego harmonogramu studenci wszystkich specjalności uczęszczają na zajęcia *Proseminarium pracy naukowej* w wymiarze 30 godzin podczas studiów I stopnia. Ponadto, podczas ostatnich dwóch semestrów dla I i II stopnia studiów, w ramach przyjętego planu studiów studenci odbywają *Konsultacje pracy licencjackiej* (I stopień) i *Konsultacje pracy naukowej* (II stopień) w wymiarze 7,5 godziny przypadających dla studiów I stopnia oraz 15 godzin dla studiów II stopnia.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia osiągniętych w toku studiów opisano w podpunkcie 3.6. Obecnie za gromadzenie prac pisemnych odpowiedzialni są pedagodzy poszczególnych przedmiotów. Prace dyplomowe są archiwizowane w *Czytelnii* Biblioteki Głównej oraz, w postaci cyfrowej, w *Archiwum Prac Dyplomowych*¹².

Nabywane kompetencje społeczne, wiedza i umiejętności w toku studiów w sposób bezpośredni oddziałują na zapotrzebowanie społeczeństwa i rynku pracy. Działalność naukowa w zakresie dyscypliny *Sztuki muzyczne* na ocenianym kierunku najpełniej ukazuje się w sferze koncertowej oraz kompozytorskiej studentów. Każdy z przedmiotów właściwych dla dyscypliny prowadzony jest w sposób zależny od siebie, dzięki czemu można precyzyjnie ukierunkować proces dydaktyczny, nakreślony planem studiów. **Sylwetki absolwentów**, zawarte w *Kryterium 1* w podpunkcie 1.4 powstały w oparciu o zapotrzebowanie społeczne i w sposób czytelny określają nabyte kompetencje absolwenta, włączając w to również osiągnięte kompetencje językowe¹³.

Realizacja programu studiów poprzez uzyskanie wymaganej ilości punktów ECTS, pozytywna realizacja wszystkich przedmiotów oraz złożenie egzaminów końcowych i dyplomowych skutkują osiągnięciem kwalifikacji na poziomie 6. i 7. PRK. Szczegóły dotyczące celów i założeń poszczególnych przedmiotów,

¹² <https://apd.amuz.bydgoszcz.pl/>

¹³ Szczegółowe informacje dot. kompetencji językowych zawarto w *Kryterium 2*, w podpunkcie 2.1.

treści programowych, metod nauczania oraz sposobów weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się zawarte są w sylabusach przedmiotów¹⁴.

3.9 Reguły i wymagania w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Kierunek *Dyrygentura* kształci samodzielnych artystów, mogących prowadzić szeroką działalność kulturalną. Nabywanie kompetencji pedagogicznych nie jest zawarte w harmonogramie przedmiotów obligatoryjnych do ukończenia studiów, jednak Uczelnia daje możliwość poszerzenia horyzontów zawodowych. Od roku akademickiego 2024/25 każdy student ocenianego kierunku będzie miał możliwość podjęcia *Podyplomowych Studiów Pedagogicznych*, prowadzonych przez Uczelnię. Praktyki realizowane są pod kontrolą opiekuna praktyk. Opiekunami praktyk są nauczyciele akademicki o dużym doświadczeniu metodycznym, prowadzący aktywną działalność pedagogiczną i artystyczną. Praktyki, zarówno dotyczące przedmiotów zespołowych oraz indywidualnych, podlegają ocenie, a ich zrealizowanie jest warunkiem ich zaliczenia.

Monitoring losów absolwentów

W Uczelni, od 2012 roku funkcjonuje *Biuro karier*, którego zadaniem jest pomoc studentom i absolwentom naszej Uczelni w zaistnieniu na rynku pracy, przede wszystkim przez kontakt z potencjalnymi pracodawcami oraz bieżącą prezentacją ofert pracy. *Biuro* monitoruje losy absolwentów poprzez systematyczną ankietyzację, w określonych odstępach czasowych, aby w lepszy sposób badać przydatność efektów uczenia się w rynku pracy. Ponadto od 2016 roku Uczelnia bierze udział w *Ogólnopolskim badaniu losów zawodowych absolwentów uczelni artystycznych*, którego celem jest poznanie sytuacji zawodowej absolwentów kierunków artystycznych w Polsce.

¹⁴ Dostęp do sylabusów na stronie internetowej: <http://www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/wydzial-iv/efekty/>

Kryterium 4.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Podstawę jakości kształcenia na kierunku *Dyrygentura* stanowi potencjał naukowo-artystyczny, tworzony przez grono wybitnych wykładowców, którzy łączą działalność twórczą z dydaktyczną. Kierunek *Dyrygentura* kształci studentów w zakresie studiów I i II stopnia (od 1 X 2012) w specjalnościach: *Dyrygentura symfoniczno-operowa* i *Dyrygentura orkiestr dętych* (I st. – od 1 X 2017 i II st. – od 1 X 2020). Kształtowanie oferty edukacyjnej dyrygentów przebiega we współpracy z wieloma artystycznymi instytucjami państwowymi i samorządowymi, m. in. Z Filharmoniami: Pomorską, Warmińsko-Mazurską i Słupską, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Orkiestrą Wojskową w Bydgoszczy i Operą Nova w Bydgoszczy.

14 obecnie studiujących studentów (studia I st.: *Dyrygentura symfoniczno-operowa* 6 osób, *Dyrygentura orkiestr dętych* 2 osoby, studia II st.: *Dyrygentura symfoniczno-operowa* 4 osoby, *Dyrygentura orkiestr dętych* 2 osoby) ma sposobność kształcenia się pod okiem wybitnych pedagogów, którzy są czynnymi artystami. Każdy z nich co roku wykonuje kilkadziesiąt koncertów krajowych i międzynarodowych. W ramach prowadzonej działalności dyrygenckiej wykładowcy dokonują również licznych nagrań oraz prawykonań utworów, ogromne znaczenie ma również działalność organizacyjna pedagogów, którzy są dyrektorami prestiżowych instytucji kultury - oper, filharmonii etc.

Kierownikami Katedry *Dyrygentury* byli: prof. Zygmunt Rychert (2010-2012), prof. dr hab. Elżbieta Wiesztordt-Sulecińska (2012-2020), a od roku 2020 funkcję tę pełni prof. dr hab. Piotr Sułkowski.

Główne zadania Katedry *Dyrygentury* to:

- opieka merytoryczna nad doksztalaniem kadry oraz procesem dydaktyki związanym z prowadzeniem zespołów orkiestrowych, symfonicznych i operowych,
- organizacja procesu dydaktycznego,
- działalność artystyczna, organizacja koncertów,
- organizacja seminariów i warsztatów,
- współpraca z innymi uczelniami i instytucjami kultury w Polsce i za granicą.

Pracownicy Katedry *Dyrygentury*:

prof. dr Wojciech Michniewski
prof. dr hab. Henryk Wierzchoń
prof. dr hab. Piotr Sułkowski
dr hab. Bohdan Jarmołowicz, prof. uczelni
dr hab. Michał Dworzyński, prof. uczelni
wykł. dr Szymon Stec
wykł. Marek Wroniszewski
wykł. Magdalena Holec
wykł. Marzena Frankiewicz-Stępień
wykł. Michał Gozdek
instr. Aleksandra Karolczak

Współpracownicy:

dr Maciej Figas

mgr Cezary Nelkowski

Na kierunku *Dyrygentura* w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy zajęcia dydaktyczne prowadzi 13 nauczycieli akademickich w tym: 3 z tytułem profesora sztuk muzycznych, 2 doktorów habilitowanych, 2 doktorów i 6 magistrów, zapewniając szeroki zakres kompetencji pedagogów. Dodatkową część kadry stanowią pracownicy Wydziału Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej oraz innych wydziałów, prowadzący zajęcia dla studentów kierunku *Dyrygentura*. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają bogaty i udokumentowany dorobek artystyczny oraz naukowy, a także doświadczenie pedagogiczne, zapewniające realizację programu studiów w dziedzinie sztuki muzyczne. Dodatkowo, profesorowie prowadzący zajęcia na kierunku *Dyrygentura* to niekwestionowane autorytety w swojej dziedzinie na arenie naszego kraju i na świecie. W każdym przypadku nowego zatrudnienia dziekan Wydziału, powierzając prowadzenie zajęć dokonuje oceny kompetencji proponowanego nauczyciela akademickiego i spójności tych kompetencji z treściami kształcenia przewidzianymi dla realizowanych zajęć. Wykładowcy, prowadzący zajęcia kierunkowe, prowadzą szeroką działalność artystyczną, często związaną z prestiżowymi instytucjami (dyrekcja Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, dyrekcja Opera Nova w Bydgoszczy, dyrekcja Opery Krakowskiej, dyrekcja Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze, zastępca dyrektora Polskiej Orkiestry Sinfonia Iuventus im. Jerzego Semkowa).

Wykładowcy kierunku *Dyrygentura* to artyści koncertujący w Polsce i na świecie, jurorzy prestiżowych konkursów o zasięgu krajowym i międzynarodowym, posiadający bogaty dorobek artystyczny, nagrania płytowe, publikacje związane z dyrygenturą i twórczością muzyczną, nagrania prawykonania utworów współczesnych kompozytorów oraz bardzo liczne koncerty z najlepszymi orkiestrami. Biorą również udział w konferencjach, sesjach naukowych, czy seminariach, prowadzą kursy mistrzowskie i warsztaty.

Działalność nauczycieli akademickich obejmuje także udział w krajowych i międzynarodowych pracach jury, dokonywanie nagrań radiowych i telewizyjnych, organizację i realizację konferencji naukowych. Nauczyciele akademicy prowadzą warsztaty i kursy mistrzowskie na całym świecie, współpracują ze znaczącymi wydawnictwami muzycznymi.

Pedagodzy kierunku *Dyrygentura* są promotorami wielu prac doktorskich, recenzentami postępowań habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu profesora sztuki. Podczas ostatnio przeprowadzonej ewaluacji wyższych uczelni Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego uzyskała Kategorię A, co świadczy o wysokiej jakości działalności badawczo-artystycznej prowadzonej w Uczelni, w tym na Wydziale Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej na kierunku *Dyrygentura*. Uczelnia prowadzi również własną działalność wydawniczą, powstało specjalnie zorientowane również na środowiska pozaakademickie wydawnictwo płytowe "Sagittaria". Studenci aktywnie uczestniczą w działalności koła artystyczno-naukowego studentów Dyrygentury oraz biorą czynny udział w sesjach naukowo-artystycznych i seminariach.

Dobór nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia prowadzony jest z uwzględnieniem ich wykształcenia, dorobku artystycznego. Większość przyjęć do pracy dokonywana jest po wcześniejszym okresie próbnym. Podstawą oceny jest dorobek artystyczny oraz doświadczenie pedagogiczne. Skuteczność prowadzonej polityki kadrowej jest nieustannie monitorowana. Rekrutacja nowej kadry poprzedzona jest dogłębną analizą dorobku artystycznego i dydaktycznego kandydatów w połączeniu z zasięgnięciem opinii uznanych autorytetów. W przypadku zatrudniania naszych absolwentów brane są pod uwagę wszelkie aspekty, również te uwzględniające kwestie osobowościowe i społeczne.

Regularnie przeprowadzane są ankiety, pozwalające na bieżącą ocenę skuteczności i trafności dokonywanych wyborów. W bardzo rzadkich przypadkach niepokojących sygnałów ze strony studentów i pozostałych pedagogów, podejmowane są decyzje pozwalające na szybką zmianę zaistniałej sytuacji i dalsze jej monitorowanie.

W latach 2013-2024 tytuł profesora uzyskało 3 pedagogów, zakończyła się procedura habilitacyjna dla 1 doktora, zaś stopień doktora uzyskało 2 pedagogów, co świadczy o znaczącym rozwoju tego elitarnego kierunku. Ważnym aspektem polityki kadrowej jest utrzymywanie właściwych proporcji pokoleniowych i rozwój młodej kadry, które zapewnią utrzymanie wysokiego poziomu nauczania. Założenia i cele prowadzonej polityki w zakresie kadry naukowej wynikają z realizacji misji i strategii Uczelni oraz Wydziału.

Kierunek *Dyrygentura* na Wydziale Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej stanowi znaczący i sprawnie funkcjonujący kierunek Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy.

Kryterium 5.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej korzysta w pełni z ogólnouczelnianej bazy dydaktyczno-naukowej. Akademia posiada cztery budynki dydaktyczne w centrum miasta, w których mieszczą się 53 sale wykładowe i ćwiczeniowe, dwie sale klawesynowe, dwie sale organowe, Sala Koncertowa (z organami) na 140 miejsc oraz aula na 100 miejsc. Dodatkowo w budynku przy ul. Warmińskiego 13 znajduje się 9 sal wykładowych, natomiast przy ul. Staszica 7 sala dla Samorządu Studenckiego. Wszystkie sale ćwiczeniowe i wykładowe posiadają dobrej klasy fortepiany lub pianina. Do dyspozycji studentów pozostaje 69 fortepianów, 55 pianin, 3 harfy, 3 klawesyny, 3 pianoforte oraz inne instrumenty wypożyczane studentom na czas trwania nauki. Szczegóły dotyczące powierzchni użytkowych budynków oraz wyposażenia sal znajduje się w załączniku 5.1.

Większość sal wyposażona jest w specjalistyczną aparaturę audio lub audio-video wykorzystywaną w dydaktyce. Budynek po Operze Nova znacznie poprawił warunki lokalowe Uczelni i jej możliwości dydaktyczne. Stan techniczny obiektów jest bardzo dobry. Regularne przeglądy oraz monitorowanie infrastruktury wynikają zarówno z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, jak również z wewnętrznych przepisów Uczelni (regulaminy, zarządzenia Rektora oraz Kanclerza). Kontrole stanu technicznego w zakresie standardowym (raz w roku) oraz poszerzone (raz na pięć lat) wykonywane są przez podmioty wyłonione zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Studenci ocenianego kierunku korzystają też z infrastruktury oraz wyposażenia instytucji poza Uczelnią w ramach realizacji praktyk. Należą do nich:

- Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy,
- Opera Nova w Bydgoszczy,
- Opera Krakowska,
- Filharmonia Warmińsko-Mazurska w Olsztynie,
- Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy,
- Zespół Szkół Muzycznych im. K. Szymanowskiego w Toruniu,
- Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy,
- Toruńska Orkiestra Symfoniczna.

Sal ćwiczeniowe są rozlokowane we wszystkich czterech budynkach i są dostępne dla wszystkich studentów oraz pedagogów. Zajętość poszczególnych sal jest widoczna dla studentów i pedagogów w *Systemie Rezerwacji Sal* – pozwala on również na zgłaszanie chęci rezerwacji do opiekuna danej sali¹⁵.

Każdy z budynków Uczelni wyposażony jest w dostęp do Internetu przewodowego i bezprzewodowego, zabezpieczonego hasłem. Dodatkowo w korytarzach znajdują się nowoczesne kioski internetowe. W niektórych salach oraz w czytelnicy zainstalowano komputery stacjonarne. Prędkość łącza wynosi: download: 576,69 Mb/s; upload: 579,83 Mb/s; Ping: 1 ms. Ponadto każdy student oraz pracownik Uczelni ma prawo do nieodpłatnego korzystania z pakietu MsOffice365, w skład którego wchodzi moduły: Teams, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint oraz Outlook.

Istotnym elementem infrastruktury informatycznej Uczelni jest *Uniwersytecki System Obsługi Studenta* (USOS), przy pomocy którego studenci mają dostęp do:

- uzyskanych zaliczeń i ocen w toku studiów,
- aktualności zamieszczanych przez administrację Uczelni,
- kontaktów do pedagogów,
- Systemu Rezerwacji Sal,

¹⁵ srs.amuz.bydgoszcz.pl

- *Dziekanatu on-line* – dostępności do systemu podań kierowanych i rozpatrywanych drogą elektroniczną,
- systemu ankiet,
- systemu wyborczego Uczelni,
- systemu zapisu na zajęcia fakultatywne.

Większość zajęć prowadzonych z udziałem platformy Teams odbywa się w najpopularniejszym w kształceniu akademickim systemie *blended learning*, łączącym tradycyjną dydaktykę z elementami kształcenia na odległość. Otwartość na nowoczesne formy prowadzenia zajęć zdecydowanie poprawia jakość i komfort pracy studentów, którzy mogą uczestniczyć w procesie kształcenia również w przypadku niemożności uczestnictwa w zajęciach. Jest to szczególnie cenne z punktu widzenia specyfiki kształcenia w dziedzinie sztuki muzycznej, w której aktywność w projektach muzycznych i częste wyjazdy studenckie związane z udziałem w koncertach, konkursach i festiwalach stanowią integralny element kształcenia. Uczelnia pozyskuje środki dla rozwoju platform e-learningowych. Materiały dostępne za pośrednictwem platformy mają charakter wspomagający uczenie. W nowej części budynku Akademii oraz sali koncertowej przy ul. Gdańskiej funkcjonuje winda, pozwalająca osobom z niepełnosprawnością dotrzeć na piętro uczelni.

Biblioteka i Fonoteka AMFN w Bydgoszczy, z których korzystają studenci ocenianego kierunku jest ogólnouczelnianą jednostką o zadaniach naukowych, dydaktycznych oraz usługowych i stanowi podstawę systemu bibliotecznego - informacyjnego Uczelni. Służą edukacji, wspiera działania dydaktyczne i badania naukowe w Akademii oraz umożliwia dostęp do szeroko pojętej informacji z dziedziny humanistyki, z głównym naciskiem na dyscypliny naukowe i artystyczne związane z kierunkami kształcenia prowadzonymi na Uczelni. Zbiory obejmują muzykalia uwzględniające wszystkie epoki i gatunki muzyczne, cenne piśmiennictwo muzykologiczne oraz materiały specjalistyczne wspierające prowadzone na studiach w Uczelni kierunki. Regularnie doposażane są o specjalistyczną literaturę muzykologiczną oraz druki muzyczne polskich i zagranicznych wydawców. Zarówno kadra dydaktyczna jak i studenci mają możliwość realizacji zamówień materiałów nutowych. Biblioteka Główna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy należy do Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko - Pomorskiego. Dostępne w bibliotece są następujące bazy (kupione i tworzone lokalnie): katalog Horizon: nuty (druki muzyczne), książki, czasopisma, dokumenty graficzne, prace dyplomowe; czasopisma elektroniczne: Cambridge Journal Online, Journal of the American Musicological Society, JSTOR (kolekcja Music), Wychowanie Muzyczne oraz Oxford Music Online (The Oxford Dictionary of Music, Grove Music Online, The Oxford Companion to Music), Oxford History of Western Music, Cambridge Companions Online Music Collection, EBSCO (w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki), baza 26 ebooków Cambridge University Press. Biblioteka jest członkiem sekcji Bibliotek Muzycznych SBP, a od 2018 roku dołączyła do International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (IAML). Zasoby Biblioteki osiągnęły liczbę ponad 57 800 egzemplarzy: w tym ok. 41 000 egzemplarzy druków muzycznych, 16 000 egzemplarzy książek, 800 roczników czasopism muzycznych polskich i zagranicznych, 100 dokumentów graficznych i ponad 1 600 prac dyplomowych i magisterskich. Zasób Fonoteki (integralnie połączonej ze Studiem Nagrań), obejmuje ok. 11 000 pozycji audiowizualnych, z czego ok. 6000 stanowią płyty CD oraz płyty DVD w ilości ok. 800. Pozostałe nośniki to płyty analogowe, taśmy radiowe oraz taśmy kasetowe zawierające głównie muzykę klasyczną. Wśród zbiorów sporo miejsca zajmują nagrania archiwalne dokumentujące ważniejsze wydarzenia z życia Akademii takie jak: koncerty, spektakle, sesje naukowe, recitale i inne. Fonoteka posiada trzy stanowiska odsłuchowe oraz jedno stanowisko umożliwiające oglądanie nagrań zarejestrowanych na płytach DVD, tym samym wpisując się w proces dydaktyczny, którego elementem jest możliwość samodzielnego zapoznawania się studentów z literaturą muzyczną.

Biblioteka i Fonoteka szczył się woluminami unikatowymi w skali kraju. Studenci mają dostęp do Internetowej bazy danych, dzięki której mogą także zamawiać wybrane pozycje i odbierać w następnym dniu.

Biblioteka AMFN w Bydgoszczy przygotowuje także wystawy własne oraz towarzyszące konferencjom naukowym i wydarzeniom artystycznym organizowanym w Uczelni i regionie, współpracuje z Wydawnictwem Akademii Muzycznej, prowadzi sprzedaż wydawnictw uczelnianych (z uwzględnieniem płyt CD realizowanych przez kadrę Uczelni). Pracownicy biblioteki współtworzą bazy o zasięgu ogólnopolskim (Katalog Zbiorów Polskich Bibliotek Naukowych NUKAT, Kujawsko – Pomorska Biblioteka Cyfrowa) i międzynarodowym (Répertoire International de Littérature Musicale RILM).

Integralną część Biblioteki stanowi czytelnia, w której można korzystać z księgozbioru podręcznego, książek i czasopism, książek sprowadzanych z innych bibliotek korzystając z katalogu kartkowego lub z systemu komputerowego.

Dodatkowe informacje:

Nowoczesna infrastruktura jest nieodzownym elementem kształcenia na miarę XXI wieku. Dzięki staraniom władz Uczelni, zarówno obecnej, jak i poprzednich kadencji, powstaje nowy Kampus, na terenach o powierzchni 3 hektarów pomiędzy ulicą Kamienną i Chodkiewicza, które w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego mają przeznaczenie dla nauki, edukacji i rekreacji. Dzięki temu nowy budynek stanie się istotnym punktem tworzącego się miasteczka uniwersyteckiego w centrum Bydgoszczy. Głównym elementem założenia będzie nowy gmach, który pomieści m.in. cztery sale koncertowe: symfoniczną, kameralną, teatralno-operową i organową, a także sale dydaktyczne i dom studenta. Planowane zakończenie budowy - rok 2025. Szczegółowe informacje dotyczące budynku, z uwzględnieniem zapotrzebowania ocenianego Kierunku, zamieszczono w załączniku 5.2.

Kryterium 6.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Powiązanie koncepcji kształcenia i programu studiów na kierunku *Dyrygentura* ze specyfiką i oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego stanowi jedno z podstawowych założeń władz Wydziału. Współpraca w zakresie m.in. wspólnych przedsięwzięć artystycznych, udziału studentów w praktykach czy realizacji niektórych przedmiotów w placówkach kulturalnych i artystycznych prowadzi do uzyskania przez absolwentów kierunku umiejętności i doświadczenia w prowadzeniu swojej późniejszej aktywności zawodowej.

Wśród instytucji związanych stałą współpracą z Uczelnią są:

- Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy
- Opera Nova w Bydgoszczy
- Capella Bydostiensis
- Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie
- Opera Krakowska
- Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy
- Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. J. Zarębskiego w Inowrocławiu
- Zespół Szkół Muzycznych im. K. Szymanowskiego w Toruniu
- Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy
- Toruńska Orkiestra Symfoniczna

Nawiązano również porozumienie z dyrekcją nowopowstałego (a odbudowanego na miejscu dawnej lokalizacji) Teatru Kameralnego w Bydgoszczy. Instytucja ta wyprodukowała jak dotąd trzy spektakle radiowe dla dzieci oraz jeden spektakl na głównej scenie dla dorosłych z muzyką prof. dr. hab. Piotra Salabera, kompozytora muzyki filmowej i teatralnej. Powstał również pełnometrażowy film dokumentalny opowiadający historię teatru z muzyką P. Salabera, a każdy spektakl rozpoczyna się od specjalnie zamówionych, skomponowanych przez P. Salabera sygnałów. Studenci i absolwenci biorą obecnie udział w próbach i spektaklach muzycznych Teatru Kameralnego.

W ramach praktyk w teatrze (fakultet) nasi studenci uczestniczą w próbach, nagraniach i przygotowaniach do realizacji teatralnych w całej Polsce (m.in. Teatr 6 Piętro w Warszawie, Teatr Ateneum, Teatr Miejski w Gdyni, Teatr Dramatyczny w Radomiu).

Znaczącą rolę w kształtowaniu planu studiów, elementów kształcenia oraz planowanych efektów uczenia się na wszystkich specjalnościach odgrywają potrzeby rynku pracy. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi w ramach konferencji, warsztatów, seminariów i koncertów daje studentom kierunku niepowtarzalną okazję do pogłębiania umiejętności i kompetencji społecznych, wyposażając ich w pierwsze doświadczenia zawodowe; interesariuszom zewnętrznym zapewnia kontakt z potencjalnymi pracownikami. Niejednokrotnie kontakty nawiązane przez studentów/absolwentów podczas tego typu przedsięwzięć skutkują późniejszym zatrudnieniem w instytucjach, z którymi współpracowali. Kooperacja z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego przejawia się w szerokim spektrum wspólnych projektów artystycznych, naukowych i dydaktycznych. Instytucje, z którymi współpracuje wydział dobrane są do koncepcji i celów kształcenia dla realizowanych zajęć, funkcjonują w obszarach zawodowych związanych z dziedziną sztuk muzycznych, do których kierunek przygotowuje absolwenta.

Dziekani Wydziału utrzymują regularnie kontakt z dyrekcjami instytucji kultury, na bieżąco monitorując i modyfikując w miarę potrzeb częstotliwość i formy współpracy.

Dzięki tym wszystkim podjętym działaniom, absolwenci kierunku są cenionymi i poszukiwanymi na rynku pracy artystami – wykonawcami, twórcami. Wymiernym tego efektem jest stałe zainteresowanie studiami na kierunku *Dyrygentura* – mimo, że liczba potencjalnych miejsc dla kandydatów jest ograniczona.

Kryterium 7.

Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku Dyrygentura w przypadku obu specjalności – dyrygentury symfoniczno-operowej jak i dyrygentury orkiestr dętych, stanowi jeden z głównych punktów zainteresowania i starań władz Wydziału. We współczesnej rzeczywistości „globalnej wioski”, według koncepcji Herberta Marshalla McLuhana, w wielu dziedzinach naszego życia, a w szczególności w świecie muzyki, zanikają dzielące nas granice.

Wielokulturowość jest siłą sztuki i właśnie dlatego zależy nam, aby nasi studenci a później absolwenci, bez problemu mogli funkcjonować zawodowo na całym świecie. Na kierunku Dyrygentura studentów zagranicznych, niektóre przedmioty teoretyczne np. Literatura muzyki filmowej i musicalowej czy Muzyka w teatrze prowadzone są zarówno w języku polskim jak i angielskim, w zależności od potrzeb danej grupy, co w oczywisty sposób podnosi kompetencje językowe naszych studentów.

Wielopłaszczyznowy, umiędzynarodowiony proces kształcenia na naszym Wydziale przejawia się przede wszystkim poprzez międzynarodowe warsztaty, lekcje mistrzowskie, wspólne koncerty oraz wymiana studentów z zagranicznymi uczelniami. Tylko w najbliższym czasie mamy zaplanowane przedsięwzięcia o zasięgu międzynarodowym m.in. Mistrzowski Kurs Dyrygencki z prof. Luisem Gorelikiem, 08.04.2024 r.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia realizowane jest także poprzez naukę języków obcych w ramach lektoratów, co pozwala studentom osiągnąć określone kompetencje językowe. Na studiach I stopnia oferowanych jest 120 godzin obowiązkowego - ze względu na specyfikę kierunku, przyszłe kontakty i język używany w wokalistyce jazzowej - języka angielskiego zakończone egzaminem na poziomie B2, a na studiach II st. na poziomie B2+ w wymiarze 60 godzin.

Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby (w porównaniu np. z konkursami wokalnymi czy instrumentalnymi) organizowanych na świecie międzynarodowych i krajowych konkursów dyrygenckich, nasi studenci i absolwenci zdobywają na nich liczne nagrody, m.in. nasza niedawna absolwentka studiów I stopnia Anna Sułkowska-Migoń – została laureatką pierwszego miejsca niezwykle prestiżowego konkursu dla Kobiet Dyrygentek La Maestra w Paryżu.

Siedem naszych studentek i absolwentek dyrygentury wzięło udział w projekcie The Conductors Ensemble, 2023, będącym dziełem artystycznym w doktoracie p. Weroniki Trojańskiej, doktorantki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu Premierowa projekcja, odbyła się w Nowym Jorku 2 grudnia 2023, w galerii The Emily Harvey na Broadway'u¹⁶.

Studenci dyrygentury, śpiewający w Chórze Kameralnym Akademii Muzycznej w Bydgoszczy biorą udział również w Międzynarodowych Konkursach Chóralnych w Rumi, Barczewie, Szczecinie oraz w Ohrid – Macedonia, Busan – Korea Południowa i Tokio – Japonia.

Niezwykle prężnie działa Koło Artystyczno-Naukowe Dyrygentury, będące samodzielną inicjatywą studentów. W najbliższym czasie nasi studenci zapraszają bułgarskiego dyrygenta maestro Svetoslava Borisova na warsztaty dyrygenckie.

¹⁶ Szczegółowe informacje dotyczące projektu:

<https://www.emilyharveyfoundation.org/JS/pdfjs/web/viewer.html?file=/newyork/PDF/EmilyHarveyFoundation/0180.pdf&url=/newyork/Pages/events.html&pos=668.3333129882812&nav=Events>

Wybrane przykłady wymiany międzynarodowej naszych studentów:

Studenti, którzy uczestniczyli w międzynarodowym programie Erasmus w naszej Akademii:

Studentka Magdalena Cichoń, z klasy dyrygentury symfoniczno-operowej prof. dra hab. Henryka Wierzchonia, przez jeden semestr roku akademickiego 2022/2023 studiowała w Estońskiej Akademii Muzycznej i Teatralnej, Tallin, Estonia

Studentka Karolina Wroniecka z klasy dyrygentury symfoniczno-operowej prof. dra Michniewskiego Wojciecha przez dwa semestry roku akademickiego 2020/2021 studiowała w Akademii Muzycznej w Budapeszcie Liszt Ferenc Zenemuveszeti Egyetem, Węgry.

Znaczącym elementem działań zmierzających do umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest również indywidualna działalność artystyczna pedagogów kierunku na arenie międzynarodowej. Pozwala to w sposób pośredni przenosić najnowsze tendencje i kierunki rozwoju w światowej dyrygenturze na grunt naszej uczelni.

Poniżej tylko niektóre przykłady takiej działalności:

prof. dr hab. Piotr Sułkowski 2022 poprowadził zespół Opery Krakowskiej, "Tango" M. Dobrzyńskiego w Krakowie i Wilnie

2018 dyrygował Buffalo Philharmonic Orchestra USA; w programi F. Nowowiejski Powrót syna marnotrawnego z A. Rehlis

2022 Universidad de Almeria – kurs dla dyrygentów, prowadzenie, Almeria Hiszpania

2021 Academia Desis Masterclass – kurs dla dyrygentów; prowadzenie, Alicante Hiszpania

2021,2022, członek jury Sergei Kussewitzky Conducting International Competition; Grosseto; Włochy

2022 członek jury II Concurso Internacional de Direccion de Orquesta; Universodad de Almeria; Hiszpania

prof. dr Wojciech Michniewski dyrygował najlepszymi zespołami polskimi i zagranicznymi, we wszystkich niemal krajach Europy, w obu Amerykach, w Azji, w salach takich, jak mediolańska La Scala czy Barbican Hall w Londynie

2011 - światowa prapremiera opery Elżbiety Sikory „Madame Curie” w sali UNESCO w Paryżu

dr hab. Michał Dworzyński, prof. uczelni - 28.02.2020 poprowadził w Londynie London Philharmonic Orchestra, solistą był Barabas Kelemen (skrzypce), grający Krzysztof Penderecki – I Koncert skrzypcowy, ukazała się również płyty CD wydana pod marką London Philharmonic Orchestra

20.10.2022 w Johannesburg Linder Auditorium poprowadził Johannesburg Symphony Orchestra, z Jaysonem Gilhamem na fortepiannie, w programie: E. Grieg – Koncert fortepianowy oraz S. Rachmaninow – II Symfonia

11.02.2023 w Wilnie w Filharmonii Narodowej poprowadził Litewską Orkiestrę Kameralną z Asthurem Stockelem na klarncie, w programie: M.Berezovsky – II Symfonia, W.A.Mozart – Koncert klarinetowy A- dur KV 622, K. Penderecki – Sinfonietta per archi, R. Strauss – Metamorfozy

dr hab. Bohdan Jarmołowicz, prof. uczelni 2018 płyta CD Poetic Jazz Symphonic, Berklee and Boston Conservatory at Berklee Orchestra, aranżacje

dr Szymon Stec – w lipcu 2023 jako dyrygent i asystent wziął udział w Parnu Music Festival 2023 w Tallinie lipiec 2023 asystent maestro Leonida Grina w Jarvi Academy, podczas Międzynarodowych Kursów Dyrygenckich prowadzonych przez Paavo Jarviego, Neeme Jarviego oraz Leonida Grina.

Dla władz Wydziału proces umiędzynarodowienia stanowi niezwykle ważny element edukacji naszych studentów. Wymiana artystyczna i edukacyjna to nieodłączna część zdobywania wszechstronnych kwalifikacji i umiejętności. Mimo, iż pandemia wstrzymała na pewien czas wiele podjętych już przedsięwzięć wykraczających poza granice naszego kraju, po jej zakończeniu podjęto wszelkie możliwe kroki, aby studenci kierunku Dyrygentura mogli sprawdzić się również na polu międzynarodowym.

Kryterium 8.

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów prowadzone jest szerokim zakresem działań prowadzonych zarówno przez władze Uczelni, jak i Wydziału Dyrygentury, Muzyki Kościelnej, Jazzu i Edukacji Muzycznej.

Studenci mają możliwość wnioskowania o: indywidualny tryb kształcenia, wsparcie materialne oraz miejsce w Domu Studenta. Ponadto dla studentów z niepełnosprawnościami dostosowywane są tak warunki lokalowe (w zakresie dopuszczonym przez konserwatorów zabytków), jak i serwisy internetowe zawierające treści dotyczące studiów (dla osób z wadami wzroku).

Dostosowanie procesu dydaktycznego kierunku *Dyrygentura* zależy od indywidualnych potrzeb studentów. Proces kształcenia odbywa się według nowych, kreatywnych i efektywnych metod nauczania. Ewaluacja dokonywana jest przez pryzmat oczekiwań rynku pracy, co przekłada się na modyfikowanie treści programowych w zależności od bieżących trendów. Studenci motywowani są do podejmowania nowych wyzwań, symultaniczne obcowanie ze sztuką różnych dyscyplin. Dzięki temu stwarzane są warunki do rozwijania oraz doskonalenia swoich uzdolnień i zainteresowań. Udział Samorządu Studenckiego oraz Koła Naukowego jest tutaj znamienne, gdyż często wspiera organizacyjnie działania Wydziału, wśród których znajdują się m. in.: dążenie do stworzenia studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności, okazywanie poparcia dla inicjatyw studenckich w zakresie nauki, kultury i publicystyki, przyczynianie się do organizacji wydarzeń artystycznych i naukowych umożliwiając wystąpienia publiczne oraz prezentowanie nabytych przez studentów umiejętności związanych ze specyfiką danego kierunku przed społecznością akademicką.

Wsparcie działalności studenckiej odbywa się głównie poprzez motywowanie i przygotowanie studentów do uczestnictwa w festiwalach, konkursach, warsztatach, konferencjach oraz przedsięwzięciach artystycznych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym. Dzięki temu podnoszone są kompetencje zawodowe oraz promowane są indywidualne osiągnięcia studentów.

Koło Artystyczno-Naukowe Dyrygentury AMFN w Bydgoszczy powstało w 2023 r. z inicjatywy Studentów kierunku *Dyrygentura*, chcących zarówno rozwijać swoje zdolności z zakresu sztuk muzycznych, jak i nabywać doświadczenie w organizacji wydarzeń artystycznych, naukowych. Opiekunem Koła jest dr Szymon Stec. Wśród celów działalności Koła należy wymienić m.in.: rozwój i poszerzanie wiedzy w dziedzinie dyrygentury, współpraca z innymi organizacjami i instytucjami związanymi z kulturą, współpraca z innymi kołami Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy i innych uczelni, integracja środowiska studentów Dyrygentury, rozwój osobowości artystycznych, techniki dyrygenckiej, wymiana doświadczeń zawodowych, poznawanie postaw estetycznych, etycznych, nawiązywanie kontaktu z polskimi i zagranicznymi dyrygentami oraz z pedagogami wykładającymi dyrygenturę zarówno w Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy jak i w innych uczelniach, propagowanie dyscypliny artystycznej dyrygentura. Zgodnie z założeniami, Koło ma realizować swoje cele poprzez m.in.: organizowanie spotkań ze znanymi i wpływowymi dyrygentami, organizowanie koncertów prowadzonych przez studentów dyrygentury, organizowanie warsztatów dyrygenckich z wybitnymi profesorami dyrygentury, organizowanie wejść na próby orkiestr prowadzonych przez wybitnych dyrygentów zarówno w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy jak w instytucjach muzycznych w całej Polsce, organizowanie paneli dyskusyjnych wraz z prezentacją nagrań audio/video studentów oraz paneli dyskusyjnych traktujących o wielkich dziełach wybitnych interpretatorów. Do tej pory Koło Artystyczno-Naukowe Dyrygentury AMFN w Bydgoszczy nawiązało współpracę z Kołem Dyrygentury Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, co umożliwi studentom bydgoskiej i krakowskiej uczelni swobodną wymianę doświadczeń, w tym uczestnictwo w kursach dyrygenckich organizowanych przez uczelnie – studenci bydgoskiej uczelni mieli możliwość wzięcia udziału w warsztaty poprowadzonych przez maestro Luisa Gorelika (16-18.02.2024). Ponadto członkowie Koła zorganizowali spotkanie studentów Dyrygentury,

podczas którego śledzono transmisję live Międzynarodowego Konkursu dla Dyrygentek La Maestra. Do merytorycznej analizy przebiegu Konkursu został zaproszony prof. dr Wojciech Michniewski. W dniach 24-25.04.2024 r. odbędą się Mistrzowskie Kursy Dyrygenckie poprowadzone przez prof. zw. dr hab. Mirosława Jacka Błaszczyka, których Koło jest współorganizatorem. Podczas warsztatów studenci Dyrygentury będą współpracować z orkiestrą symfoniczną, w skład której wchodzi członkowie Orkiestry Wojskowej w Bydgoszczy (dzięki zawartej współpracy) oraz studenci uczelni. Warto nadmienić, że – dzięki współpracy z bydgoskimi instytucjami, tj. Filharmonią Pomorską, Operą Nova, Wojskową Orkiestrą – studenci mogą uczestniczyć w próbach profesjonalnych zespołów instrumentalnych, wokalo-instrumentalnych. Ponadto w ramach działalności Koła – w roku akademickim 2023/2024 planowane są: spotkanie studentów Dyrygentury, podczas którego – wspólnie z zaproszonym profesorem – zostanie omówiony jeden z etapów Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach; organizacja panelu, w którym wezmą udział studenci Wydziału Instrumentalnego oraz studenci Dyrygentury, dotyczące spostrzeżeń muzyków orkiestrowych nt. postawy dyrygenta, sposobu prowadzenia próby. Wśród pozostałych planowanych działań Koła jest m.in. ogólnopolska konferencja powiązana tematycznie ze sztuką dyrygencką (rok akademicki 2024/25).

Uczelnia od czterech lat realizuje zajęcia z wychowania fizycznego w obiektach Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego, w ramach podpisanej umowy współpracy, co znacząco poszerzyło ofertę tychże zajęć i możliwość realizacji indywidualnych pasji sportowych. W roku akademickim 2021/2022 z inicjatywy studentów odbywały się również dodatkowe zajęcia na pływalni. Od 2022 roku uczelnia studenci studiów II stopnia otrzymują wsparcie w zakresie promocji i marketingu oraz własnej marki dzięki regularnym zajęciom z ekonomiki kultury. W Uczelni działa Komisja Dyscyplinarna oraz Komisja Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna. Są to ciała ogólnouczelniane. Prowadzone były również warsztaty dotyczące zachowania mobbingowych i sposobach reagowania na takie zagrożenia. W Uczelni został również powołany pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych, który wspiera funkcjonowanie takich osób w naszej Uczelni oraz monitoruje stopnie dostosowania infrastruktury i procedur do osób z niepełnosprawnością.

Studenci mają bezpośredni dostęp do informacji dotyczących różnorodnych form wsparcia ich działalności oraz motywacji osiągniętych efektów. W ramach środków motywujących do wyjątkowej pracy – zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* – przyznawane są stypendia rektora za wyniki naukowe oraz osiągnięcia artystyczne. Ponadto przyznawane jest wsparcie materialne w postaci stypendiów socjalnych, dla niepełnosprawnych oraz zapomóg zgodnie z przytoczoną Ustawą z Funduszu Stypendialnego. Procedura stypendialna jest dokładnie określona i przedstawiona studentom w przygotowanym przez Pełnomocnika Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego ds. Stypendiów *Poradniku stypendialnym* i w całości przebiega w formie elektronicznej (procedura stypendiów socjalnych, dla niepełnosprawnych oraz zapomóg w całości odbywa się w systemie USOS). Proces komunikacji odpowiednich komórek Działu Nauczania ze studentami odbywa się wieloplatformowo: za pośrednictwem grup administrowanych na portalu Facebook oraz na platformie Microsoft Teams, w postaci komunikatów w systemie USOS oraz za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego reprezentuje społeczność studencką, również w przypadku konfliktu na linii student-pedagog. Procedura zbadania sprawy zakłada przeprowadzenie dokładnej analizy przypadków nadużyć, dyskryminacji czy aktów przemocowych. Sprawy następnie trafiają do dziekanów właściwego wydziału, a w sytuacji wymagającej szczególnej uwagi oraz ostrożności konsultowana jest z Prorektorem ds. Studenckich oraz Rektorem.

Organem studenckim, w ramach struktury Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, jest Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego reprezentująca studentów Wydziału w kontaktach z władzami. Działalność WRSS opiera się na wnioskach studentów, które później są zbierane i przekazywane dziekanom. Działalność Koła Naukowego oraz WRSS zazwyczaj jest ściśle powiązana,

a pomysły zgłaszane do władz Wydziału spotykają się na ogół z pozytywnym odbiorem, co przekłada się na wsparcie – merytoryczne oraz materialne realizowanych projektów. Wszelkie problemy, niedogodności lub uwagi zgłaszane przez studentów do członków WRSS są później przekazywane do dziekanów Wydziału. Następnie po analizie wniesionych uwag omawiane są poszczególne problemy w zakresie możliwości rozwiązania zgłaszanego problemu.

Od 2016 roku nasza uczelnia bierze udział w Ogólnopolskim badaniu losów zawodowych absolwentów uczelni artystycznych w ramach zawartego porozumienia uczelni artystycznych z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Projekt obejmuje 15 uczelni artystycznych. Koordynatorem systemu monitorowania karier zawodowych absolwentów jest Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Celem badania jest poznanie sytuacji zawodowej absolwentów kierunków artystycznych w Polsce, a także poznanie opinii na temat możliwości doskonalenia kształcenia, rozpoznanie sytuacji zawodowej i artystycznej absolwentów. Uczelnia prowadzi również własne badania wśród swoich absolwentów. Raporty z badan publikowane są na stronie uczelni.

Uczelnia prowadzi również biuro karier, którego celem jest pomoc studentom i absolwentom naszej uczelni w zaistnieniu na rynku pracy przede wszystkim poprzez kontakt z potencjalnymi pracodawcami oraz bieżącą prezentacją ofert pracy. W tym celu został umieszczony na stronie internetowej spis profesjonalnych pracodawców zainteresowanych absolwentami naszej uczelni, a także baza danych informująca o polskich i międzynarodowych konkursach, przesłuchaniach, kursach, festiwalach itp. Organizowane są też szkolenia i warsztaty dotyczące między innymi szeroko pojętej autoprezentacji, kształtowania wizerunku, negocjacji i innych. Informacje na temat Biura Karier dostępne są na stronie: <http://www.amuz.bydgoszcz.pl/dlastudenta/informacje-ogolne/biuro-karier/>

Informacje dodatkowe:

Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego corocznie organizuje szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenta, w którym biorą udział głównie studenci I roku studiów I stopnia. Poruszane w nim zagadnienia odnoszą się do struktury organizacyjnej uczelni, przedstawicieli władz uczelnianych oraz przedstawicieli Samorządu. Omawiane są też skrótowo kwestie wsparcia dla studentów, możliwości działalności artystycznej i naukowej. Ponadto tradycją jest organizowanie przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego imprez integracyjnych po projektach koncertowych, takich jak np. Otrzęsiny, Andrzejki i inne. Z inicjatywy Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego został uruchomiony w Uczelni system wsparcia psychologicznego dla studentów oraz pedagogów wraz ze szkoleniami z kompetencji miękkich mających na celu wdrożenie nowoczesnych metod nauczania w korelacji do indywidualnych problemów oraz wymagań edukacyjnych dla poszczególnych studentów. Studenci Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego są również członkami Rady Wydziału. Mieli realny wpływ na zgłaszanie problemów obserwowanych przez studentów oraz wypracowywanie rozwiązań, które w perspektywie przyczyniły się do poprawy warunków studiowania.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Władze Uczelni, Wydziału oraz katedr zapewniają publiczny dostęp do informacji, dotyczących zasad funkcjonowania Akademii, jednostek dydaktycznych, rekrutacji oraz możliwości weryfikowania osiągniętych efektów kształcenia. Wszystkie informacje odnośnie programów studiów mają charakter jawny i są dostępne na stronie internetowej Uczelni (www.amfn.pl). Zgodnie z wymogami ustawowymi akty prawne uczelni dostępne są na stronie BIP. Odpowiednio do potrzeb i możliwości uczelni publikowane są ogłoszenia o konkursach na stanowiska.

Podstawowym źródłami informacji o kierunku *Dyrygentura* są media internetowe: **Strona Internetowa Uczelni**¹⁷, oficjalne konta w mediach społecznościowych - **Facebook**¹⁸, **Instagram**¹⁹, **YouTube**²⁰. Niezbędne informacje dotyczące organizacji pracy są na bieżąco przekazywane administratorowi strony, która jest ciągle udoskonalana i uzupełniana o nowe treści. Terminy bieżących wydarzeń kulturalnych oraz naukowych organizowanych przez uczelnię/wydziały są ponadto regularnie publikowane na portalach społecznościowych Uczelni.

Zasady rekrutacji (regulamin rekrutacji, warunki i tryb rekrutacji) dostępne są na stronie internetowej uczelni w zakładce Kandydat, <https://www.rekrutacja.amuz.bydgoszcz.pl/pl/>.

Wydział Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej co roku organizuje profilowane Drzwi Otwarte, podczas których osoby zainteresowane studiami na każdym z dostępnych kierunków mogą zapoznać się z zasadami i wymaganiami egzaminów wstępnych. Szczegółowy harmonogram drzwi otwartych kierowanych do potencjalnych kandydatów na studia na kierunku *Dyrygentura* w roku akademickim 2024/25 zawiera między innymi: uczestnictwo w próbie orkiestry akademickiej, udział w otwartych zajęciach z dyrygentury, studiów nad partyturą, instrumentoznawstwa, praktyk orkiestrowych, a także specjalnie dedykowanych warsztatów z kształcenia słuchu i konwersatorium „Jak przebiegają egzaminy wstępne na Dyrygenturę? Jak się do nich przygotować?”. Ponadto wydział oferuje indywidualne konsultacje z pedagogami, którzy wyrazili zgodę. Poprzez kontakt z nauczycielami przedmiotów kierunkowych w formie konsultacji kandydaci mogą sprawdzić swoje umiejętności i predyspozycje w kontekście przyszłych studiów na wydziale (dotyczy wszystkich specjalności). Przygotowane są również filmy promocyjne (dostępne przez cały czas na stronie uczelni), w których pedagodzy i studenci kierunku zapraszają słowem i muzyką do studiowania w bydgoskiej Akademii. Wszystkie informacje udostępniane są również w formie drukowanych afiszy, folderów. Dystrybucją tych materiałów zajmuje się Komisja Rekrutacyjna.

Częsta obecność Dziekana Wydziału Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej, prof. dr. hab. Piotra Salabera w lokalnych i krajowych mediach tradycyjnych (m.in. TVP 3 Bydgoszcz, Polskie Radio Pomorza i Kujaw, Polskie Radio PR1) również przyczynia się do propagowania uczelni jako jednostki o znaczącym wkładzie w kulturę regionu.

Zasób wiedzy dotyczącej postępów i przebiegu studiów studentów dostarcza *Uniwersytecki System Obsługi Studenta*. Informacje dotyczące możliwości systemu zawarto w *Kryterium 5*. Ponadto wszelkie informacje przekazywane są za pomocą platformy *MS Teams*, poczty elektronicznej oraz ogólnodostępnych gablot informacyjnych.

¹⁷ amuz.bydgoszcz.pl

¹⁸ www.facebook.com/amuzbydgoszcz

¹⁹ www.instagram.com/amuzbydgoszcz/

²⁰ www.youtube.com/channel/UCj9RI8eu5Wf5Amim-xtZH4g

Kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Struktura Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

Akademia Muzyczna imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy posiada System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Działa on w oparciu o Uchwałę Senatu z dn. 31 marca 2015 roku, na mocy której powołano **Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia**. Przewodniczącą Komisji jest Prorektor prof. dr hab. Maria Murawska. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich wszystkich Wydziałów Uczelni. Zadania Komisji są ściśle określone w **Regulaminie Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia**²¹.

Celem działania systemu jest uzyskanie wysokiej jakości kształcenia, monitoring, regularna ocena efektów kształcenia na kierunkach, dbałość o szanse absolwentów na rynku pracy, podnoszenie innowacyjności oraz atrakcyjności oferty uczelni.

Komisja w ostatnich latach zajmowała się wieloma zagadnieniami, a trudności związane z pandemią stawiały dodatkowe zadania, które wymagały odpowiednich analiz. Najważniejsze tematy będące w kręgu analiz komisji to:

Możliwość wdrożenia modułu oprogramowania ułatwiającego organizację rezerwacji sal.

W uczelni działa już obecnie system elektronicznej rezerwacji sal. Od 2023 roku umieszczamy w nim również wszystkie zajęcia indywidualne, co ułatwia również studentom orientację w zajętości sal. Jesteśmy wciąż w trakcie dopracowywania systemu. Docelowo planujemy zwiększyć możliwość nadawania uprawnień do samodzielnego wprowadzania rezerwacji, ale wymaga to rozbudowy systemu.

Wprowadzenie nowego systemu rekrutacji

Od 2018 r. pracujemy intensywnie nad usprawnieniem systemu rekrutacji i dostosowaniem go do współczesnych wymagań młodzieży. Zmiany te obejmowały wiele działań związanych z uproszczeniem procedur składania dokumentów lub przeniesieniem momentu dostarczania pewnych dokumentów; wprowadzenie systemów elektronicznych pozwalających na składanie wniosków przez Internet, komunikację z kandydatami przez system zaprojektowany do obsługi rekrutacji; sprawniejsze przesyłanie bieżących informacji i postępach rekrutacyjnych itp. Wdrożenie tych zmian wymagało badania ich odbioru przez kandydatów, na ile rzeczywiście odpowiadają ich potrzebom, czy stanowią ułatwienie, w jaki sposób wpływają na odbiór uczelni w oczach potencjalnych studentów itp. Badania te były prowadzone za pośrednictwem ankiet.

Korekty w regulaminie studiów

Regulamin studiów to dokument podlegający ciągłemu doskonaleniu i dostosowywaniu do zmieniającej się rzeczywistości. Praktycznie co roku pojawiają się jakieś uwagi i wnioski w tej materii. Uwagi te są zbierane przez przewodniczącą komisji, analizowane przez cały zespół, a wnioski z tych działań przedstawiane Senatowi Uczelni.

Kształcenie studentów zagranicznych

W związku ze znaczącą liczbą studentów zagranicznych, przede wszystkim studiujących na Wydziale Instrumentalnym, ciągłej analizy wymaga sposób ich funkcjonowania w systemie naszej Uczelni. W ostatnich latach naszym głównym celem była modyfikacja procesu ich kształcenia w taki sposób,

²¹ Zał. 10.0

aby zmaksymalizować stopień przyswajania wiedzy naukowej związanej z studiowanymi kierunkami w Uczelni.

Kształcenie w czasie pandemii.

Dużym wyzwaniem był okres pandemii, który wymagał częściowego przestawienia procesu dydaktycznego na nauczanie zdalne. W znacznym stopniu udało nam się zachować przez prawie cały ten czas zajęcia bezpośrednie z przedmiotów wykonawczych, niemniej jednak wszystkie zajęcia teoretyczne odbywały się online. Komisja ds. Jakości kontrolowała przebieg tego procesu i oceniała jego skutki na proces kształcenia. Pierwsza ankieta dotycząca kształcenia w czasie pandemii osiągnęła stosunkowo wysoką zwrotność odpowiedzi (171 osób). Formułowane wnioski były na bieżąco omawiane i wdrażane. Ankiety w tej materii były ponawiana.

Badania wśród absolwentów

Dla pełnego obrazu oceny przebiegu studiów Komisja ds. Jakości prowadzi również badania ankietowe wśród absolwentów bydgoskiej Akademii. Dotyczą one następujących obszarów:

Ocena studiów:

- wartość merytoryczna zajęć dydaktycznych,
- dostosowanie treści programowych do podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie
- kształtowanie osobowości artystycznej i naukowej oraz umiejętności prezentacji własnych osiągnięć,
- rozwijanie umiejętności pracy w zespole,
- doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwoju,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym,
- kształtowania zawodowych postaw etycznych

Ocena funkcjonowania Uczelni i jej elementów:

- funkcjonowanie Biura Obsługi Studenta
- strona internetowa,
- profile w mediach społecznościowych,
- Samorząd Studencki
- Biblioteka,
- Erasmus,
- Infrastruktura (dostępność sal, wyposażenie, oprogramowanie)
- Aktywność zawodowa absolwentów w trakcie studiów

10.2 Polityka jakości kształcenia

Polityka jakości kształcenia jest podstawą systemu nadzoru jakości kształcenia na Wydziale Dyrygentury, Jazzu, Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej AMFN w Bydgoszczy. Prowadzony na wydziale Kierunek *Dyrygentura* również podlega określonej i spójnej procedurze, która obejmuje etapy projektowania, zatwierdzania, monitorowania oraz doskonalenia programu studiów. Zapewnienie jakości kształcenia na kierunku oraz jej doskonalenie traktowane są priorytetowo i wyrażają się poprzez:

- projektowanie i korygowanie programów kształcenia z uwzględnieniem zadań merytorycznych, metodologicznych oraz stosowaniem ich w praktyce,
- monitorowanie rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji oraz udziału w projektach naukowo-artystycznych,

- propagowanie innowacyjności wśród kadry pedagogicznej i studentów, z uwzględnieniem wykorzystania metod zdalnych,
- prowadzenie działań promocyjnych oraz informacyjnych dotyczących kształcenia na kierunku. Zaliczają się do nich koncerty (również online), warsztaty, seminaria.
- współpraca z placówkami kultury Bydgoszczy i regionu.

System zarządzania jakością kształcenia na kierunku *Dyrygentura* obejmuje następujące etapy:

- rekrutacja (wymagania stawiane kandydatom – *Kryterium 3*, pkt 3.1),
- tok studiów (plan studiów, kierunkowe efekty kształcenia, sylabusy),
- magisterium (warunki dyplomowania regulują *Regulamin studiów* oraz *Szczegółowe zasady dyplomowania dla kierunku Dyrygentura* (*Kryterium 3*, pkt 3.4),
- monitorowanie działań zawodowych absolwentów.

Monitorowanie jakości kształcenia na kierunku *Dyrygentura* odbywa się poprzez:

- **ankietyzację** (m.in. regularne ogólnouczelniane ankiety anonimowe odnośnie oceny pracy i zachowań pedagogów; anonimowe ankiety związane z kształceniem na odległość w czasach pandemii; ankiety dotyczące oceny stopnia uzyskania planowanych efektów uczenia się),
- **spotkania Dziekanów ze Studentami Wydziału** (spotkania podsumowujące prace w każdym semestrze, spotkania są kierowane do studentów każdego z kierunków z osobna, dla lepszej komunikacji i możliwości zaplanowania poruszanych tematów zgodnie z zapotrzebowaniem kształcenia na konkretnym kierunku),
- **hospitacje zajęć** (ta forma oceny jakości prowadzonych zajęć jest stosowana w wybranych przypadkach).

10.3 Kadra naukowo-dydaktyczna

Podstawę jakości kształcenia na kierunku *Dyrygentura* stanowi potencjał naukowo-artystyczny zapewniony przez kadrę wybitnych pedagogów. Wraz z rozwojem kierunku pedagodzy podnoszą swoje kwalifikacje i uzyskują kolejne stopnie naukowe. Niekwestionowany dorobek artystyczny wykładowców, pasja i ogromne zaangażowanie w pracy pedagogicznej stanowią inspirację do rozwoju młodych adeptów sztuki (szczegółowe informacje - *Kryterium 4*).

10.4 Sposoby oceny osiągnięcia efektów kształcenia

Efekty uczenia się studentów zapisane są w *Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studentów (USOS)*. Kierownicy Katedr po każdym semestrze dokonują analizy zaliczeń i zdobytych punktacji podczas sesji egzaminacyjnej.

Efekty uczenia się są weryfikowane przez kadrę naukowo-dydaktyczną, a narzędzia weryfikujące poziom wiedzy i umiejętności studentów to kolokwia, zaliczenia, egzaminy, a finalnie koncerty dyplomowe. Efekty kształcenia podlegają analizie, którą przeprowadza wydziałowy zespół do spraw jakości kształcenia.

10.5 Zakres wpływu studentów na doskonalenie i realizację programu studiów

Studenci biorą czynny udział w doskonaleniu i realizacji programu studiów. Obserwacja i wyrażanie potrzeb jest impulsem do modyfikowania programu studiów. Zgłaszane i umotywowane projekty są analizowane przez wydziałowy zespół do spraw jakości kształcenia, właściwego kierownika katedry,

Akademia Muzyczna
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

pedagogów poszczególnych przedmiotów oraz dziekanów. Każda zmiana jest opiniowana przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego, a dalej procedowana przez Senat Uczelni.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej:

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> wysoki potencjał kadry akademickiej oparty na połączonej bazie doświadczonych pracowników i najzdolniejszych absolwentów kierunku kameralny charakter uczelni, pozwalający na utrzymywanie relacji właściwych do kształcenia muzyków-dyrygentów, atrakcyjna oferta edukacyjna – możliwość kształcenia dwóch specjalności: Dyrygentura symfoniczno-operowa oraz Dyrygentura orkiestr dętych (wyjątkowa w skali kraju), wysoki stopień indywidualizacji procesu nauczania 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca baza uczelniana – oddzielny, aczkolwiek stary i ciasny budynek, w którym odbywa się większość zajęć na kierunku zbyt skromne środki przyznawane na rozwój naukowy i badawczy niedofinansowanie sfery artystycznej Zbyt mała aktywność studentów w wymianie międzynarodowej.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> Budowa nowego kampusu Uczelni - wzrost potencjału i możliwości infrastrukturalnych oraz szybkiej perspektywy rozwoju kierunku Rozbudowa Filharmonii Pomorskiej i Opery Nova. Intensywne inwestycje w zaplecze najważniejszych instytucji kultury w regionie gwarantuje ich stabilny rozwój i miejsca pracy dla naszych absolwentów. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> spadek wartości kultury i sztuki w życiu codziennym, brak ich docenienia i oddania im należytego miejsca i szacunku niż demograficzny stabilność finansowa. Podstawowym zagrożeniem dla wszystkich uczelni artystycznych w Polsce jest stabilność ich finansowania. Od lat obserwujemy wzrost kosztów funkcjonowania uczelni przy braku odpowiedniej waloryzacji kwoty dotacji na działalność. Wpływ pandemii na psychikę społeczeństwa. Obserwujemy zwiększony odsetek studentów z problemami psychicznymi. Staramy się temu przeciwdziałać i oferować odpowiednie wsparcie, ale odnosimy wrażenie, że te problemy zaczynają się na wcześniejszych etapach i powinny być wcześniej wychwytywane.

Akademia Muzyczna
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Bydgoszcz, dnia

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	8	2	-	-
	II	1	2	-	-
	III	5	4	-	-
II stopnia	I	5	3	-	-
	II	2	3	-	-
Razem:		21	14	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2021	5	3	-	-
	2022	2	2	-	-
	2023	7	4	-	-
II stopnia	2020	2	1	-	-
	2021	5	3	-	-
	2022	3	1	-	-
Razem:		24	14	-	-

²² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)²³
studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	DSO 6/180 DOD 6/182
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²⁴	DSO 1800 DOD 1560
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	DSO 180 DOD 182
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	DSO 108 DOD 113
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	DSO 58 DOD 55
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ²⁵	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. DSO 1800/135 DOD 1560/135 2. -

* liczba godzin nie uwzględnia przedmiotów fakultatywnych

²³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

²⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

²⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	DSO 4/134 DOD 4/133
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²⁶	DSO 840 DOD 690
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	DSO 134 DOD 133
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	DSO 71 DOD 70
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	DSO 41 DOD 41
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ²⁷	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. DSO 840/195 DOD 690/150 2. -

²⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

²⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Tabela 3. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów²⁸

Studia I stopnia, specjalność: Dyrygentura symfoniczno-operowa

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Literatura muzyczna	wykład	120 stacjonarne	4
Historia muzyki	wykład	120 stacjonarne	4
Analiza dzieła muzycznego	wykład	120 stacjonarne	4
Kształcenie słuchu	wykład	120 stacjonarne	8
Fortepian	wykład	90 stacjonarne	12
Dyrygentura	wykład	180 stacjonarne	24
Studia nad partyturą	ćwiczenia	90 stacjonarne	6
Praktyka orkiestrowa	ćwiczenia	60 stacjonarne	12
Emisja głosu	wykład	30 stacjonarne	4
Instrumentacja z instrumentoznawstwem	ćwiczenia	30 stacjonarne	4
Instrument praktyczny	wykład	45 stacjonarne	6
Partytura XX i XXI wieku	wykład	90 stacjonarne	3
Metodyka prowadzenia zespołów chóralnych	wykład	30 stacjonarne	1
Metodyka prowadzenia zespołów orkiestrowych	wykład	30 stacjonarne	2
Psychologia zarządzania zespołami artystycznymi	wykład	15 stacjonarne	1
Chór akademicki	wykład	120 stacjonarne	4
Harmonia funkcyjna systemu tonalnego dur-moll	wykład	60 stacjonarne	2
Kontrapunkt	wykład	30 stacjonarne	2

²⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Harmonia praktyczna	ćwiczenia	15 stacjonarne	2
Propedeutyka kompozycji	wykład	15 stacjonarne	2
Praktyka chóralna	ćwiczenia	30 stacjonarne	1
Razem:		1440	108

Studia I stopnia, specjalność: Dyrygentura orkiestr dętych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyrygentura	wykład	180 stacjonarne	24
Studia nad partyturą	ćwiczenia	90 stacjonarne	6
Kształcenie słuchu	wykład	120 stacjonarne	8
Harmonia funkcyjna systemu tonalnego dur-moll	wykład	60 stacjonarne	4
Analiza form muzycznych	wykład	120 stacjonarne	4
Harmonia praktyczna	ćwiczenia	15 stacjonarne	2
Instrumentoznawstwo	wykład	15 stacjonarne	1
Instrumentacja	wykład	30 stacjonarne	4
Specjalistyczna literatura muzyczna	wykład	30 stacjonarne	2
Metodyka prowadzenia zespołów orkiestrowych	wykład	30 stacjonarne	2
Metodyka prowadzenia orkiestr dętych	wykład	30 stacjonarne	2
Fortepian	wykład	45 stacjonarne	12
Emisja głosu	wykład	30 stacjonarne	4
Propedeutyka kompozycji i aranżacji	wykład	60 stacjonarne	4
Instrument praktyczny	wykład	45 stacjonarne	6
Historia muzyki z literaturą muzyczną	wykład	120 stacjonarne	12
Chór akademicki	wykład	120 stacjonarne	4
Praktyka orkiestrowa	ćwiczenia	60 stacjonarne	12
Razem:		1200	113

Studia II stopnia, specjalność: Dyrygentura symfoniczno-operowa

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Propedeutyka aranżacji	wykład	15 stacjonarne	2
Analiza dzieła muzycznego	wykład	30 stacjonarne	2
Literatura orkiestrowa XX i XXI w.	wykład	30 stacjonarne	2
Techniki kompozytorskie XX w.	wykład	45 stacjonarne	2
Dyrygentura	wykład	120 stacjonarne	25
Studia nad partyturą	ćwiczenia	30 stacjonarne	2
Praktyka orkiestrowa	ćwiczenia	60 stacjonarne	16
Praktyka operowa	ćwiczenia	60 stacjonarne	12
Metodyka prowadzenia zespołów operowych	wykład	30 stacjonarne	2
Wiedza o teatrze	wykład	45 stacjonarne	2
Muzyka w teatrze	wykład	45 stacjonarne	2
Propedeutyka muzyki dawnej	wykład	30 stacjonarne	2
Razem:		540	71

Studia II stopnia, specjalność: Dyrygentura orkiestr dętych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Aranżacja na zespoły dęte	wykład	30 stacjonarne	4
Analiza form muzycznych	wykład	30 stacjonarne	2
Specjalistyczna literatura orkiestrowa	wykład	30 stacjonarne	4
Techniki kompozytorskie w utworach na orkiestrę dętą	wykład	30 stacjonarne	2
Dyrygentura	wykład	120 stacjonarne	26
Studia nad partyturą	ćwiczenia	60 stacjonarne	10
Praktyka orkiestrowa	ćwiczenia	60 stacjonarne	16
Tworzenie układu choreograficznego na orkiestrę w szyku marszowym	wykład/ ćwiczenia	15 stacjonarne	4

Podstawowe elementy władania	buławą	wykład/ ćwiczenia	15 stacjonarne	2
Razem:			390	70

Spis załączników:

1. *1.1a Strategia AMFN*
2. *1.1b Programy studiów I i II stopnia kierunku Dyrygentura*
3. *1.2a Uchwała PKA*
4. *1.2b Kategoria naukowa*
5. *1.3a Regulamin studiów*
6. *1.3b Regulamin Komisji ds. Jakości Kształcenia*
7. *3.3 Regulamin potwierdzenie efektów uczenia*
8. *5.1 Infrastruktura uczelni*
9. *5.2 Informacje dot. nowego budynku*
10. *I Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów*
11. *II Charakterystyka nauczycieli*
12. *III Wykaz prac dyplomowych*